Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος | *Ἀθῆναι, 6 καὶ 13 Σεπτεμβρίου 1947* | *Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 36-37*

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Φοβοῦμαι, οὐρλιαξε ἡ Λευκή, θὰ μᾶς φάει τὴν Ἄννούλα μας!

— Σιωπή! διέταξε τὸ ἀμερικανόπουλο ποὺ μπροστὰ στὰν κίνδυνο δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του.

Ἔκανε δυὸ βήματα πίσω, λογάριασε τὴν ἀπόσταση καὶ στάθηκε. Μὲ μιὰ σβέλτη κίνηση σήκωσε τὸ μπαλτά του. Τὸ κοφτερό του ἀτσάλι ἄστραψε στὸν ἀέρα καὶ μ' ἕνα σφύριγμα ἔπεσε ἀνάμεσα ἀπ' τὴν κλείδωση. Κάτι ἔτριξε φοβερά, ἕνα πράσινο νερὸ σὰ συντριβάνι ξεπετάχτηκε μέσα ἀπὸ τὴν πληγὴ κι' ἡ Λευκὴ μὲ ὀρθάνοιχτα μάτια ἀπὸ τὸν τρόμο ἔβλεπε: Τὸ πόδι ποὺ κρατοῦσε τὴ φίλη της εἶχε ξεχωρίσει ἀπὸ τὸ κορμὶ τοῦ τέρατος κι' εἶχε πέσει μ' ἕναν ὑπόκωφο κρότο πάνω στὸ κατάστρωμα. Ἡ Ἄννούλα ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι λιγοθυμισμένη μὰ εἶχε σωθεῖ.

Ὁ Ντίκ Γκόρντον, σκούπισε τὸν ἱδρῶτα ποὺ ἔτρεχε ἄφθονος στὸ μέτωπό του καὶ κατόπι ἔτρεξε νὰ βοηθήσει τὸ κορίτσι ποὺ ἔμενε ἀκίνητο πάνω στὸ πάτωμα. Εὐτυχῶς δὲν εἶχε πληγωθεῖ, ἀλλὰ ἦταν παγωμένη καὶ μόλις ἀνάπνεε. Ἀμέσως τὸ ἀγόρι τῆς ἔρριξε στὸ πρόσωπο νερὸ καὶ λίγες σταγόνες κονιάκ ποὺ ἡ Λευκὴ ἔτρεξε καὶ ἔφερε ἀπὸ τὴν καμπίνα τους καὶ μέσα σὲ λίγα λεπτὰ εἶχε συνέλθει ἐντελῶς. Ὁ Ντίκ, τὴν περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε καὶ τὴ σήκωσε στὰ δυνατά του χέρια καὶ τὴν ἀπόθεσε ἐλαφρὰ πάνω σὲ μιὰ στίβα σκοινιὰ ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά.

— Σ' εὐχαριστῶ Ντίκ, κατάφερε μόλις νὰ ψιθυρίσει τὸ κορίτσι, μοῦ ἔσωσες τὴ ζωή! Αὐτὸ θὰ στὸ χρωστάω γιὰ πάντα!

— Νὰ εἶστε βέβαιη ὅτι δὲν θὰ σᾶς τὴ ζητήσω ποτὲ δεσποινίς Κοικιντάν, εἶπε τὸ ἀγόρι γελώντας. Τὸ ἴδιο θὰ ἔκανες καὶ σὺ ἂν βρισκόσουν στὴ θέση μου. Καὶ τώρα, πρόστεσε, δὲν ὑπάρχει πιὰ κανένας κίνδυνος. Μπορῶ ν' ἀποτελειώσω τὸν ἐχθρό μας γιὰ νὰ ἔχουμε ἥσυχη τὴ συνείδησή μας ὅτι ἐκάναμε τὸ καθῆκον μας!

Στάθηκε προσοχὴ καὶ χαιρέτησε στρατιωτικά. Ἡ Λευκὴ χειροκρότησε χαρούμενη.

— Εἶσαι ἴδιος ὁ Ρόμπιν Χούν! φώναξε. Ἡ μαμὰ μοῦ διάβαζε τὸ βιβλίο του καὶ εἰ-

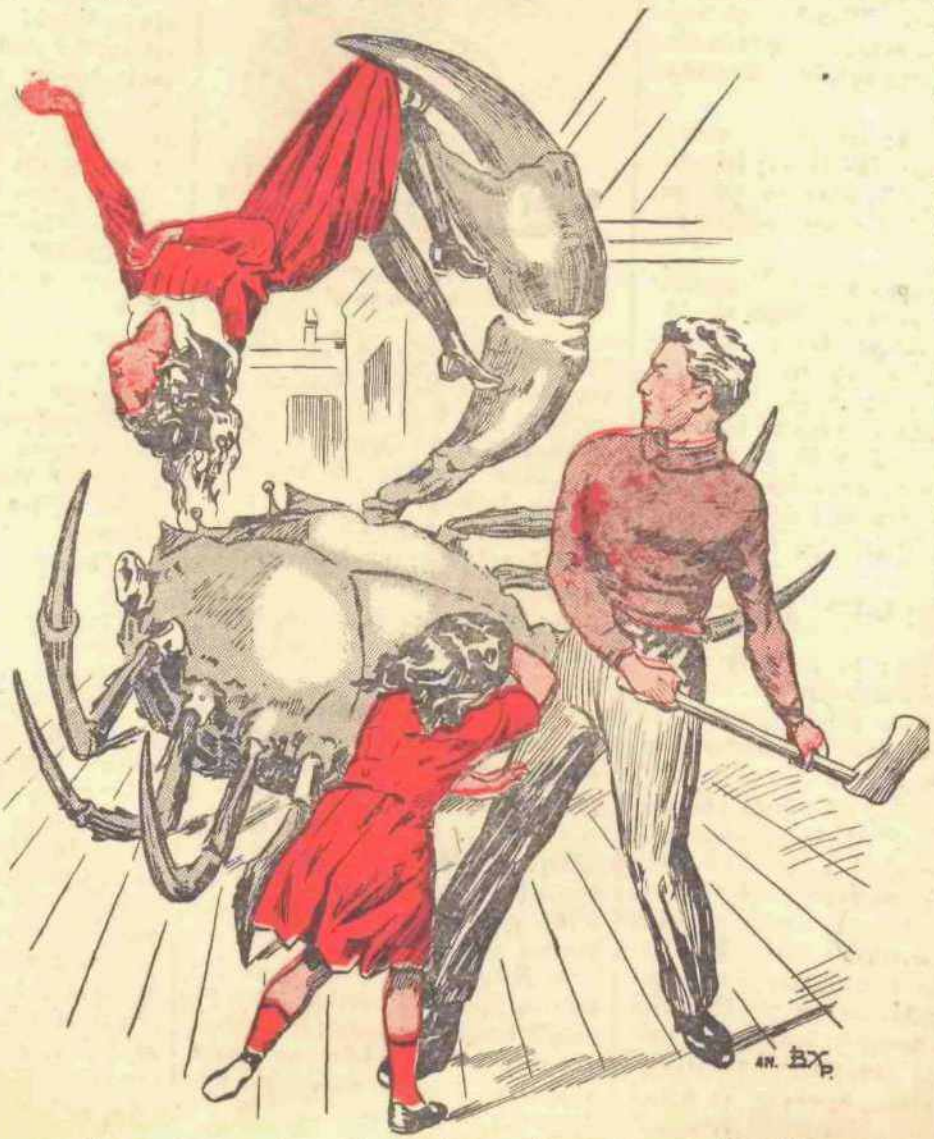

Ὁ Κόμης νὰ μιὰ τεράστια δύναμη σήκωσε ψηλὰ τὴν Ἄννούλα (Σελ. 231, στ. γ').

μαι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ τὸν γνώρισα ἀπὸ κοντά . . .

—Ὦ, ὦ, ἔκανε ζωηρὰ [τὸ ἀγόρι, τὸ καλλίτερο κομπλιμέντο ποὺ ἄκουσα ποτὲ στὴ ζωή μου!

Ὕστερα ἀπ' τίς τόσες συγκινήσεις τους, ἡ συντροφιὰ ξαναβρῆκε τὸ κέφι της. Μόνο ποὺ δὲν τραγουδοῦσε ἀκόμα. Ὅμως κι' αὐτὸ σίγουρα θὰ γινόταν σὲ λιγάκι, ὅταν ὁ ἐχθρός τους θὰ βρισκόταν μακρυὰ ἀπὸ τὸ καράβι κι' ἐντελῶς ἀκίνδυνος.

Πάνω ἀπὸ μισὴ ὥρα, ὁ μικρὸς ἥρωας, χτυποῦσε ἀλύπητα μὲ τὸ μπαλτά του τὸ σκληρὸ καβοῦκι τοῦ Κόχραν καὶ μὲ πολὺ κόπο κατάφερε νὰ τὸ χωρίσει σὲ κομμάτια. Μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς σιδερένιας βέργας ποὺ ἔμπηγε στὸ κορμί του, τὸ εἶχε σχεδὸν ἀποτελειώσει. Κι' ὅταν σὲ λίγο φανήκανε τὰ σπλάχνα του, τὸ ἀμερικανόπουλο, ἄδειασε τὸ πιστόλι του πολλὲς φορὲς πάνω ἐκεῖ.

Αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ παιδιὰ δὲν εἶχαν τίποτα νὰ φοβηθοῦν. Τὸ τέρας ἦταν σκοτωμένο. Ἕνα-ἕνα τὰ κομμάτια του τὰ πέταξαν στὴ θάλασσα. Ὁ μυστηριώδης ἐχθρός, δὲν ὑπῆρχε πιά.

— Ποιὸς μᾶς λέει ὅμως, εἶπε ἡ Ἀννούλα, πῶς δὲν θὰ μᾶς ἐπιτεθεῖ καὶ δεύτερος; Ἡ θάλασσα τῶν φυκιῶν θὰ εἶναι σίγουρα γεμάτη ἀπ' αὐτούς.

— Οἱ Κόχραν εἶναι πολὺ σπάνιοι ἀμφιβάλλω ἂν σὲ ὁλόκληρο τὸν Ἀτλαντικὸ ὑπάρχει ἄλλος. Ὡστόσο πρέπει ν' ἀνακαλύψουμε τὸ μέρος ποὺ ἀνέβαινε στὸ καράβι. Θὰ ἀκολουθοῦσε βέβαια κάποιο δρομολόγιο μιὰ καὶ τὸ ζῶον δὲν εἶχε φτερά.

Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς Λευκῆς ποὺ τοὺς καλοῦσε.

— Ντίκ, Ἀννούλα, ἐλᾶτε νὰ δεῖτε!

Τὰ παιδιὰ τρέξανε γρήγορα κοντά της.

— Τί εἶναι; Τί συμβαίνει: ρώτησαν λαχανιασμένα.

— Κοιτᾶχτε, εἶπε δείχνοντας τὸ σπασμένο κατάρτι ποὺ ἀκουμποῦσε στὴ θάλασσα.

Ἡ Ἀννούλα κι' ὁ Ντίκ ἔβλεπαν κατάπληκτοι. Ἡ Λευκὴ χωρὶς νὰ τὸ θέλει τοὺς ἔδινε τὸ κλειδὶ τοῦ αἰνίγματος ποὺ τόσες μέρες τοὺς τυραννοῦσε. Ἀπὸ τὸ σπασμένο αὐτὸ κατάρτι κατέβαινε ἀδέξια ἕνας ἀρκετὰ μεγάλος κάβουρας καὶ πίσω του ἀκολουθοῦσαν μὲ τὸν ἴδιο ἀδέξιο τρόπο καμμιὰ δεκαριὰ μικρότεροι. Αὐτὸ ἦταν σωστὴ ἀποκάλυψη.

—Ἐπιτέλους βρήκαμε τὸ δρόμο τους, εἶπε χαρούμενα ὁ Ντίκ καὶ φίλησε τὴ μικρὴ δυνατὰ στὰ δυό της μάγουλα.

Μὲ τρεῖς τέσσερις μπαλταδιὲς τὸ ἀγόρι γκρέμισε τὸ κατάρτι στὰ φύκια.

— Τώρα πιὰ δὲν ἔχουμε νὰ φοβηθοῦμε τίποτα, πρόστεσε φωνάζοντας πρὸς τίς φίλες του. Ἡ σκάλα τῶν ἐχθρῶν μας ἐξαφανίστηκε παίρνοντας μαζί της κάθε κίνδυνο ποὺ μᾶς ἀπειλοῦσε ὡς τώρα.

Οἱ προβλέψεις τοῦ Ντίκ βγῆκαν ἀληθινές. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τίποτα δὲν παρατηρήθηκε πάνω στὸ πλοῖο κι' οἱ νύχτες περνοῦσαν ἥσυχα. Τὰ παιδιὰ ξαναγύρισαν στὴν πρώτη τους καμπίνα, ποὺ στὸ μεταξὺ εἶχαν διορθώσει ὅπως μποροῦσαν. Καὶ ὁ καιρὸς περνοῦσε γρήγορα.

Ἡ Λευκὴ εἶχε συνειθίσει στὴ νέα

Ἀποκοιμήθηκε στὴν κορέκλα της...
Σελίς 515, στ. γ'

της ζωή. Ἔπαιζε μὲ τὴν κούκλα της καὶ μὲ τὴ Μίτση, διάβαζε καὶ βοηθοῦσε στίς δουλειὲς τὴν Ἀννούλα. Καμμιὰ φορὰ ζητοῦσε τὴ μαμά της, ἀλλὰ ἡ σκέψη τοῦ χωρισμοῦ δὲν τὴν βασάνιζε καὶ τόσο, γιατὶ σκεπτόταν φιλοσοφικὰ κι' ἔλεγε πὼς ἀργὰ ἢ γρήγορα μιὰ μέρα θὰ τὴν ἀντάμωνε.

Ἐκτὸς ἀπὸ τίς ὧρες τῆς ἐργασίας εἶχαν καιρὸ γιὰ παιχνίδια καὶ γιὰ διασκέδαση.

— Κρῖμα ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ παίξουμε πιάνο, ἔλεγε ἡ μικρὴ Γαλλίδα. Θὰ σᾶς μάθαινα πολλὰ τραγούδια τῆς μόδας.

— Οὔ, τώρα πιὰ δὲν θὰ εἶναι τῆς μόδας, ἀποκρινόταν ἡ Λευκή, θὰ ἔχουν βγεῖ ἕνα σωρὸ ἄλλα κι' οἱ φίλες μου θὰ τὰ τραγουδοῦν στὸ Παρίσι. Πόσο τίς ζηλεύω!

— Ναί, ἀλλὰ ἐκεῖνες θὰ σὲ ζηλεύουνε ἀκόμα περισσότερο ὅταν θὰ τοὺς διηγεῖσαι τίς περιπέτειές σου, τῆς εἶπε ὁ Ντίκ. Οὔτε στ' ὄνειρό τους δὲ θὰ ἔτυχε νὰ δοῦνε τὸν Κόχραν ποὺ εἴδαμε ἐμεῖς.

— Φοβοῦμαι ὅμως νὰ μὴ μείνουμε γιὰ πάντα ἐδῶ, ἀπάντησε ἡ Ἀννούλα. Δυὸ μῆνες εἶναι καὶ πάνω ποὺ βρισκόμαστε καρφωμένοι σ' αὐτὴ τὴ θάλασσα τῶν φυκιῶν κι' ἀκόμα νὰ φανεῖ ἡ βοήθεια ποὺ περιμένουμε. Φαίνεται ὅτι τὰ γράμματά μας δὲν ἔφθασαν στὸν προορισμό τους. Ἡ θάλασσα εἶναι μεγάλη καὶ τὰ βαπόρια δὲν ἀκολουθοῦν παρὰ μιὰ καὶ μόνη γραμμή.

—Ὄχι Ἀννούλα, θὰ μᾶς βροῦνε καὶ νὰ εἶσαι βέβαιη γι' αὐτό, ἀπάντησε μὲ πεποίθηση τὸ ἀγόρι. Κι' ἂν ἀκόμα βρήκανε τὰ γράμματά μας νομίζεις πὼς εἶναι εὔκολο νὰ μᾶς ἀνακαλύψουν; Ἡ θάλασσα τῶν φυκιῶν εἶναι ἀπέραντη, δὲν ξέρουν σὲ ποιὸ σημεῖο βρισκόμαστε. Στὴν ἀνάγκη ὅμως θὰ ξαναφτιάξουμε ἕνα δεύτερο μπαλλόνι κι' ἂν τὸ πρῶτο πῆγε χαμένο, αὐτὸ τοὐλάχιστο κάτι καλὸ μπορεῖ νὰ φέρει.

— Τότε, ἂς μὴν ἀργοῦμε ἔκανε ἡ Ἀννούλα, ἂς ἀρχίσουμε ἀμέσως τὸ ἔργο μας. Ὦ, ἂν βρισκόμασταν κάπου ἀλλοῦ! Θὰ κατασκευάζαμε μιὰ σχεδία καὶ θὰ μπαίναμε μέσα ἀκολουθώντας τὸ δρόμο τῆς ἄγνωστης τύχης. Στὸ σημεῖο ὅμως ποὺ βρισκόμαστε καμμιὰ δύναμη δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ξεκολλήσει.

Τρεῖς μέρες ἀργότερα ἕνα καινούργιο ἀερόστατο ἔφυγε ἀπ' τὴ νεκρὴ θάλασσα τῶν φυκιῶν, μ' ἕνα μπουκάλι κρεμασμένο στὴ βάση του. Ἔπαιρνε μαζί του δυὸ γράμματα τῶν παιδιῶν. Τὸ ἕνα ἦταν τῆς Ἀννούλας ποὺ ἐξιστοροῦσε τὴν ἐπίθεση τοῦ Κόχραν καὶ τῆς στρατιᾶς του. Τὸ δεύτερο τοῦ Ντίκ ποὺ ἔδινε μερικὲς ὁδηγίες γιὰ τὴν εὐκολώτερη ἀνακάλυψή τους.

Μὲ κάποια ἐλπίδα καινούργια στὴν καρδιά, τὰ τρία παιδιὰ μὲ τὰ μαντήλια τους στὸ χέρι ἀποχαιρετοῦσαν τὸν καλὸ αὐτὸ ταχυδρόμο ποὺ ὅσο πήγαινε καὶ χανόταν στὸν ὁρίζοντα. Ἡ Λευκὴ χοροπηδοῦσε χαρούμενη πάνω στὸ κατάστρωμα. Ὁ Ντίκ ἔμενε σκεφτικὸς μὰ πάντα αἰσιόδοξος. Κι' ἡ Ἀννούλα ὅπως καὶ τὴν πρώτη φορά, σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ καραβιοῦ ἔκλαιε σιωπηλή, ἐνῶ στὰ μάτια της περνοῦσε τὸ μεγάλο ὄνειρο τῆς ἐλευθερίας. Ὅταν χάθηκε τὸ μπαλλόνι, τὰ τρία παιδιὰ κατέβηκαν στὴν καμπίνα τους. Μὰ ὁ καλὸς ἄγγελος ποὺ τὰ παραφύλαγε χαμογέλασε ἀπὸ ψηλὰ καὶ ἄνοιξε τὶς λευκές του φτεροῦγες γιὰ νὰ φτάσει μιὰ ὥρα πιὸ γρήγορα στὸ Θεό. Σιγὰ-σιγὰ τὸ δειλινὸ ἄρχισε νὰ σκεπάζει τὸ «Πράνσιγκ» μέσα στὶς φωσφορικές του ἀνταύγειες.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

Στὴ γέφυρα τοῦ «Φάθερλαντ» ποὺ πήγαινε στὴν Ἀμερική, ὁ κυβερνήτης Τζαΐμς Γκόρντον, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια στὸ στῆθος του κοίταζε τὴ θάλασσα.

Ὁ Τζαΐμς Γκόρντον, ἦταν ἕνας ἄντρας ψηλός, μὲ ὑπερήφανο καὶ συμπαθητικὸ πρόσωπο καὶ μὲ τὰ μαλλιά του ἀκόμα καστανά. Δὲν ἔδειχνε περισσότερο ἀπὸ σαραντα-πέντε χρονῶν. Τέλος ὁλόκληρο τὸ παρουσιαστικό του ἔδινε τὴν ἐντύπωση ἑνὸς καλοῦ, τίμιου καὶ ἀποφασιστικοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ ναῦτες τοῦ «Φάθερλαντ» ἦταν ἀπασχολημένοι στὰ γυμνάσια. Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας ἔκανε βόλτες μὲ τὰ χέρια πίσω στὶς πλάτες. Πότε-πότε ἔρριχνε τὸ βλέμμα του μακρυὰ στὸ πέλαγος, χωρὶς ὅμως νὰ σταματήσει τὸ πάνε κι' ἔλα του.

Ὁ κυβερντήτης Γκόρντον, ἀκίνητος πάνω στὴ γέφυρα, ἔμοιαζε σὰν ξένος σὲ ὅτι τὸν περιτριγύριζε. Ἐκοίταζε ὁλόϊσια μπροστά του μὲ κάποια κρυφὴ ἀνησυχία, ποὺ ὅμως τὴν καταπολεμοῦσε μέσα του γιὰ νὰ μὴν τὸν χυριέψει. Πλησιάζανε στὴν Ἀμερικὴ καὶ περνοῦσαν τὸν Ἀτλαντικό, τὰ νερὰ αὐτὰ ποὺ τώρα τελευταῖα εἶχαν γίνει θέατρο πολέμου. Σὲ κάθε σταυροδρόμι τῶν ὠκεανῶν, οἱ Γερμανοὶ ἔστηναν καρτέρι μὲ τὰ ὑποβρύχιά τους. Σὲ κάθε γωνιὰ παραφύλαγε ὁ θάνατος νὰ τοὺς χτυπήσει μὲ τὶς τορπίλλες τους. Μέσα σ' ἕνα μῆνα οἱ Σύμμαχοι εἶχαν χάσει πολλὰ καράβια καὶ πρὸ παντὸς ὁπλιταγωγὰ ποὺ ξεκινοῦσαν ἀπὸ τὶς μακρυνές τους βάσεις γιὰ νὰ ἐφοδιάσουν ὅσα πολεμικὰ πλοῖα θὰ συναντοῦσαν στὸ δρόμο τους ποὺ θὰ ἔφερναν τὴ σημαία τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν.

Τὸ βλέμμα τοῦ Τζαΐμς Γκόρντον ἦταν προσηλωμένο στὰ κύματα. Ἕνας ἀξιωματικὸς πέρασε κοντά του. Τὰ βήματά του ἀκούστηκαν σὰ σφυριὲς πάνω στὸ κατάστρωμα. Ὁ κυβερνήτης σὰ νὰ ξύπνησε ἀπὸ ἕνα λήθαργο. Γύρισε καὶ τὸν κοίταξε.

— Χάρρυ! τοῦ φώναξε δυνατά.

Ὁ ἀξιωματικὸς στάθηκε προσοχή.

— Διατάξτε, κυβερνήτα μου! ἔκανε μὲ τὸ χέρι στὸ πηλίκιο.

—Ἐκάνατε τὸ γύρο τοῦ πλοίου;

— Μάλιστα, κυβερνήτα μου! εἶπε πάλι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ὁ νεαρὸς ἀξιωματικός. Ὅλα εἶναι ἐντάξει. Οἱ ἄνδρες κατεβήκανε στὶς καμπίνες τους, οἱ βάρδιες πήρανε τὶς θέσεις τους.

Κατόπι βγάζοντας ἕνα χαρτὶ ἀπὸ τὴν τσέπη του, τοῦ τὸ παρέδωσε. Ὁ Γκόρντον ἔρριξε μιὰ ματιὰ καὶ τὸ πρόσωπό του ἐδειξε βαθειὰ συγκίνηση.

—Ὥστε πλησιάζουμε νὰ φτάσουμε στὸ σημεῖο ποὺ βομβάρδισαν οἱ Γερμανοὶ τὸ «Πράνσιγκ»; ρώτησε.

— Μάλιστα, κυβερνήτα μου!

— Σᾶς παρακαλῶ ἀφῆστε [τοὺς τύπους Χάρρυ καὶ μιλῆστε μου σὰν

Ὅλες οἱ πόρτες ἦταν σπασμένες
Σελίς 216, στ. γ'

ἴσος πρὸς ἴσον, τοῦ εἶπε μὲ καλωσύνη. Μαζὶ περάσαμε ἐκείνη τὴν τρομακτικὴ περιπέτεια. Εἴσαστε μαζί μου στὸ καράβι. Κατεβάστε τὸ χέρι σας κι' ἐλᾶτε νὰ κουβεντιάσουμε σὰν ἄνθρωποι!

Ὁ νεαρὸς ἀξιωματικός, μὲ πολὺ σεβασμὸ πάντα, πλησίασε τὸν κυβερνήτη του καὶ στάθηκε κοντά του.

—Ὦ, ἐγὼ δὲν ἔπαθα καὶ πρλλὰ πράγματα, κύριε Γκόρντον, ἀποκρίθηκε. Ἐσεῖς πιαστήκατε αἰχμάλωτος, βασανιστήκατε καὶ στὸ τέλος κατορθώσατε νὰ δραπετεύσετε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Γερμανῶν. Αὐτὸ εἶναι ἰδεῶδες ρεκὸρ γιὰ ἕναν Ἀμερικάνο.

Ὁ πλοίαρχος ἔκανε μιὰ κίνηση μὲ τὸ χέρι.

—Ἂν δὲν συναντούσαμε στὸ δρόμο μας τὴν «Ἐλευθερία» γιὰ νὰ αἰχμαλωτίσει τὸ Γερμανικὸ ὑποβρύχιο δίχως νὰ δώσει μάχη, ποιὸς ξέρει ποῦ θὰ βρισκόμουν τώρα. Ὁ κυβερνήτης τῆς «Ἐλευθερίας» φέρθηκε πολὺ ἔξυπνα. Μόλις ἀντίκρυσε ἀπὸ μακρυὰ ἀκόμα τὸ ὑποβρύχιο, ὕψωσε σημαῖα παραδόσεως, ἄναψε φωτιὰ στὸ κατάστρωμα γιὰ νὰ δημιουργήσει τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι χτυπημένο κι' οἱ Γερμανοὶ τὴν ἔπαθαν γιὰ πρώτη καὶ τελευταία φορὰ στὴ ζωή τους. Γιατὶ ἀπὸ τότε ἔβαλαν γνώση καὶ δὲν πιστεύουν σὲ τίποτα. Ὅ,τι βροῦνε μπροστά τους τὸ βομμαρδίζουν. Ἔχουν κάνει σύμμαχό τους τὸ θάνατο!

— Μπορεῖ, ἔκανε περιγελώντας ὁ ἀξιωματικός, αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ πεῖ πὼς θὰ νικήσουν. Εἶναι νόμος γραμμένος ἀπ' τὴ φύση: ἐκεῖνος ποὺ δὲ λογαριάζει τὸ συνάνθρωπό του δὲ βλέπει ἄσπρη μέρα!

(Ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὁ Μικός, ἕνας σύγγαρέζος ποὺ δὲ φημίζονταν καθόλου γιὰ τὴν ἐξυπνάδα του, ταξίδεψε κάποτε ἀπὸ τὴ Βουδαπέστη στὴ Βιέννη. Ἐκεῖ στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ ἔμεινε, τριγύριζε κάθε μέρα τὸ θυρωρὸ κι' ἔπιανε κουβέντα μαζί του, ρωτώντας γιὰ τὸ ἕνα καὶ γιὰ τ' ἄλλο. Ἔτσι ἀποκτήσανε οἰκειότητα. Μιὰ μέρα ὁ θυρωρός, ποὺ εἶχε κέφι, τοῦ λέει: «Θὰ σᾶς πῶ, κ. Μικός, ἕνα αἴνιγμα. Γιὰ νὰ δοῦμε, θὰ τὸ βρεῖτε; Ἀκοῦστε: Δὲν εἶναι οὔτε ἀδελφός μου, οὔτε ἀδελφή μου κι' ὅμως εἶναι παιδὶ τοῦ πατέρα μου. Ποιός εἶναι;»

Ὁ Μικὸς ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Ἔβαλε τὸ θυρωρὸ νὰ τοῦ ἐπαναλάβει δυὸ - τρεῖς φορὲς τὸ αἴνιγμα, σκέφτηκε, ξανασκέφτηκε γιὰ νὰ βρεῖ τὴ λύση, μουρμούρισε μερικὲς ἀσυναρτησίες, ἔπειτα ζαλίστηκε πιὰ καὶ κοίταζε ἀποβλακωμένος.

—Ἔ, καλά, ἀφοῦ δὲν τὸ βρίσκετε νὰ σᾶς τὸ πῶ: Ἐγὼ εἶμαι, εἶπε γελώντας ὁ θυρωρός.

Ὁ Μικὸς ἐνθουσιάστηκε καὶ σημείωσε τὸ αἴνιγμα γιὰ νὰ μὴν τὸ ξεχάσει. Ὅταν γύρισε στὴ Βουδαπέστη μιὰ καὶ δυὸ παίρνει δυὸ φίλους του κατὰ μέρος καὶ τοὺς λέει:

— Θὰ σᾶς πῶ ἕνα αἴνιγμα. Νὰ δοῦμε, θὰ τὸ βρεῖτε; Δὲν εἶναι οὔτε ἀδελφός μου, οὔτε ἀδελφή μου κι' ὅμως εἶναι παιδὶ τοῦ πατέρα μου. Ποιός εἶναι;

—Ἐσύ, τοῦ ἀπαντοῦν μετὰ ἀπὸ λίγη σκέψη.

—Ὄχι, ὄχι, διαμαρτύρεται ὁ κουτὸς μὲ γέλια, σίγουρος κ' ἐνθουσιασμένος ποὺ δὲν τὸ βρῆκαν. Εἶναι ὁ θυρωρὸς ἑνὸς ξενοδοχείου τῆς Βιέννης.

ΣΤΕΠ.

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Μοιάζει μὲ τὴ Βαβυλώνα, μόνο ποὺ ἐδῶ εἶναι πολὺ πιὸ ὡραῖα, ψιθύρισε ἡ Ἀνθέα στὸν Κύριλλο.

Ἀντὶ γιὰ ἀμάξια μὲ ἄλογα, ἔβλεπες ἐδῶ χειροκίνητα μικρὰ ἁμαξάκια, βαστάζους μὲ φορτία στὸ κεφάλι τους, ἀνθρώπους πάνω σὲ πελώρια ζῶα σὰν ἐλέφαντες, μόνο ποὺ αὐτὰ ἤτανε τριχωτά, καὶ δὲ μοιάζαν μὲ τὰ ζῶα τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου.

— Εἶναι τὰ Μαμμούθ, εἶπε ὁ σοφὸς στὰ παιδιά.

Ὁ καπετάνιος ἄνοιγε δρόμο ἀνάμεσα στὸ πλῆθος ποὺ περικύκλωνε καὶ κοίταζε μὲ περιέργεια τοὺς παράξενους αὐτοὺς ἐπισκέπτες.

— Τὰ σπίτια εἶναι ἀπὸ χρυσάφι ; ρώτησαν τὰ παιδιά, κοιτάζοντας τὶς ἀστραφτερὲς στέγες.

Οἱ ναοὶ εἶναι ἀπὸ χρυσάφι, ἀπάντησε ὁ καπετάνιος, τὰ σπίτια ἀπὸ ὀρείχαλκο. Εἶναι μέταλλο λιγότερο ἀκριβό.

Ὁ σοφὸς ἤτανε σὰν φοβισμένος.

—Ἂν θέλετε, μποροῦμε ἀμέσως νὰ γυρίσουμε σπίτι, καὶ νὰρθουμε ἄλλη μέρα, χωρὶς ἐσᾶς, τοῦ εἶπε ἡ Ἀνθέα.

—Ὄχι ! ὄχι ! ἀπάντησε ὁ σοφός.

— Θὰ κουράστηκε ὁ μεγάλος μας φίλος, εἶπε ὁ καπετάνιος. Ἔχουμε ἀκόμα νὰ κάνουμε πολὺ δρόμο.

Τοὺς ἄφισε μιὰ στιγμή, καὶ σὲ λίγο τὸν εἶδαν νὰ ξανάρχεται σέρνοντας ἕνα πελώριο τριχωτὸ ζῶο.

—Ἀνεβῆτε στὴ ράχη του ὅλοι, τοὺς εἶπε.

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ἦταν ἕνας θαυμάσιος περίπατος πάνω στὸ Μαμμούθ.

Ποῦ καὶ ποῦ περνοῦσαν μιὰ γέφυρα, καὶ στὸ τέλος φτάσανε στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου. Τότε κοιτάζοντας πρὸς τὰ κάτω εἶδανε πῶς ἡ πόλις χωριζότανε σὲ εἴκοσι μέρη, ποὺ ἑνώνονταν μεταξύ τους μὲ τὶς γέφυρες ποὺ εἶχαν περάσει ὅς που νὰ φτάσουν ἐκεῖ.

Σταθήκανε μπροστὰ στὰ Δημόσια Λουτρά.

— Θέλετε νὰ πάρετε ἕνα μπάνιο ; τοὺς ρώτησε ὁ καπετάνιος. Αὐτὸ εἶναι συνήθεια τοῦ τόπου πρὶν μποῦμε στὸ Μεγάλο Ναό.

Τὰ παιδιὰ δὲν εἶχαν κάνει ποτὲ μπάνιο σὲ χρυσὲς μπανιέρες.

Ἡ Ἀνθέα εἶπε στὸ σοφό :

— Δὲ βρίσκετε πῶς ἐδῶ εἶναι ὅλα πιὸ σύγχρονα καὶ πιὸ πολιτισμένα, παρὰ στὴ Βαβυλώνα καὶ στὴν Αἴγυπτο ; Ἀλλὰ ξέχασα . . . ἐκεῖ δὲν εἴχατε ἔρθει μαζύ μας.

— Αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Ξέρω πολλὰ γι' αὐτὲς τὶς χῶρες. Καὶ συμφωνῶ μαζύ σου. Ἔκανες μιὰ πολὺ σωστὴ παρατήρηση.

Ἀπὸ κεῖ ποὺ βρίσκονταν εἶδαν τὴν πόλη περιτριγυρισμένη ἀπὸ τρία πελώρια τεῖχη. Τὸ ἔξω ἤτανε ἀπὸ μπροῦντζο, τὸ δεύτερο ποὺ φαινόταν ἀσημένιο, ἤτανε ἀπὸ κασσίτερο καὶ τὸ ἐσωτερικὸ ἀπὸ χαλκό. Στὴ μέση ἤτανε ἀκόμα ἕνα τεῖχος ἀπὸ χρυσό, μὲ πύργους στὴν κορυφὴ καὶ μεγάλες πύλες.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ Ναὸς τοῦ Ποσειδώνα, τοὺς ἐξήγησε ὁ καπετάνιος. Δὲν ἐπιτρέπεται σὲ μένα νὰ μπῶ. Θὰ σᾶς περιμένω νὰ γυρίσετε.

Τὰ παιδιὰ κι' ὁ σοφὸς τῆς Φίτροῦ - Στρὴτ, προχώρησαν πρὸς τὸ ναό.

Ἕνας ἄντρας λευκοφορεμένος τοὺς ἄνοιξε τὶς πύλες. Στὴ μέση τῆς αὐλῆς ἦταν ἕνας ἀσημένιος βωμός, μὲ 20 χρυσὰ ἀγάλματα ὁλόγυρά του.

Ἀνέβηκαν μιὰ σκάλα καὶ φτάσανε σ' ἕνα εἶδος στρογγυλῆς γαλαρίας, σὰν θεωρεῖο, ποὺ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ μποροῦσανε νὰ παρακολουθήσουν τὴ θυσία τοῦ βωμοῦ.

Πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ βωμό, εἶδανε ἕνα μεγαλοπρεπέστατο ἄγαλμα. Τὸ ὁλόχρυσο κεφάλι τοῦ κυριώτερου προσώπου τοῦ συμπλέγματος, ἔφτανε ὡς τὴν ὀροφή. Ἦταν ὁ Ποσειδών, ὁ προστάτης τῆς χώρας ἐκείνης. Ὀρθιος στὸ ἅρμα του ποὺ τόσερναν καμμιὰ ἑκατοστὴ νεράϊδες καβάλλα σὲ δελφίνια.

Δέκα ἄνδρες πολυτελέστατα ντυμένοι, σέρνανε στὸ βωμό, ἕνα δυστυχισμένο μαῦρο.

Τὰ παιδιὰ κρατοῦσαν τὴν ἀναπνοή τους.

— Εἶναι μιὰ ἐξαιρετικὴ θυσία ἡ σημερινή, τοὺς ἐξήγησε ὁ ἀσπροφορεμένος ἱερέας. Συνήθως θυσίες γίνονται 5—6 φορὲς τὸ χρόνο, τὴν ἡμέρα ποὺ γίνεται δικαστήριο. Τότε οἱ δικαστὲς πίνουν τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ θῦμα, καὶ ὁρκίζονται νὰ δικάσουνε δίκαια. Μά, σήμερα ἡ θυσία γίνεται γιὰ ἐξαιρετικοὺς λόγους. Πρέπει νὰ πάψει ἡ τρικυμία τῆς θάλασσας, καὶ νὰ σωπάσει ὁ Θεὸς τῶν Βουνῶν ποὺ ἡ φωνή του ἀκούγεται σὰν τὴ βροντή.

— Ποῦ εἶναι ὁ σοφός ; ρώτησαν τὰ παιδιά. Μὰ κοιτάζοντας κάτω στὴν αὐλή, τὸν εἶδαν νὰ στέκεται ἀνάμεσα στοὺς δέκα βασιλιάδες στὰ πόδια τοῦ βωμοῦ ποὺ εἶχαν θυσιάσει τὸ δυστυχισμένο μαῦρο.

—Ἡ θάλασσα ! Ἡ θάλασσα ! φώναζε, οὔρλιαζε ὁ κόσμος.

—Ἡσυχάστε ! εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή, ὁ πιὸ μεγάλος βασιλιᾶς. Ἡ χώρα μας δὲ φοβᾶται οὔτε θάλασσα οὔτε βροντές, οὔτε οὐρανό.

Μά, σὰν ἀπάντηση στὰ λόγια του μιὰ δυνατὴ βοὴ ἀπὸ πελώρια κύματα σκέπασε τὶς ἑξαλλες φωνὲς τοῦ κόσμου ποὺ φώναζε :

— Στὰ βουνά ! Πᾶμε στὰ βουνά !

Τὰ παιδιὰ κυτάξαν πρὸς τὴ θάλασσα. Ἕνα πελώριο ἄσπρο κῦμα, ψηλὸ σὰ βράχος ποὺ ὅλο καὶ μεγάλωνε χώρισε ξαφνικὰ στὰ δυό. Τὸ μισὸ τραβήχτηκε πίσω στὴ θάλασσα. Τὸ ἄλλο. . .

—Ὦ ! εἶπε ἡ Ἀνθέα ! Κρῖμα στὴν ὤμορφη χώρα ! καὶ τοὺς δυστυχισμένους ἀνθρώπους.

— Μὴν κάνεις ἔτσι, αὐτὸ ἔγινε πρὶν χιλιάδες χρόνια, εἶπε ὁ Ροβέρτος, μὰ ἡ φωνή του ἔτρεμε.

Δὲ μποροῦσανε νὰ κυτάξουνε πρὸς τὰ κάτω. Τὰ κύματα καταστρέφανε τὰ πάντα. Κτίρια, κῆποι, δρόμοι, ἄνθρωποι καὶ ζῶα, εἶχαν παραδοθεῖ στὴ μανία τοῦ νεροῦ.

— Νὰ φωνάξουμε τὸ σοφό, νὰ πᾶμε σπίτι, εἶπε ὁ Ψάμμεντ.

Τὸν ἄκουσαν νὰ φωνάζει ἀπὸ ἕναν ψηλότερο τροῦλλο.

— Θέλω νὰ δῶ, ὡς τὸ τέλος.

Ὁ κόσμος ἀνέβαινε σὰν τρελλὸς πρὸς τὰ βουνά. Ξαφνικὰ ἡ Γῆ ἄρχισε νὰ τρέμει. Μὲ τὸ σεισμό, μιὰ λάβα πύρινη ξεχύθηκε ἀπὸ τὰ ἡφαίστεια τῶν βουνῶν. Μεγάλοι βράχοι πέφταν τώρα μὲ δαιμονισμένο παφλασμὸ στὴ θάλασσα.

— Σήκωσε τὸ Φυλαχτό, Τζέννη ! Πὲς τὴ λέξη. . .

— Οὖρ Χέκαου-Σέτσεχ ! εἶπε ἡ Τζέννη.

Ὁ σοφὸς ἔριξε μιὰ τελευταία ματιὰ πρὶν περάσει ἀπὸ τὴν ἀψίδα. Δὲν εἶδε παρὰ κύματα ἀφρισμένα καὶ στὴ μέση τὴν κορυφὴ τοῦ φοβεροῦ βουνοῦ, ποὺ τὸ ὑφαίστειό του ξέχυνε ἀκόμα πύρινες φλόγες.

. . . . . .

—Ἄλλη φορὰ νὰ πᾶμε μόνοι μας ὅπου πᾶμε, εἶπε ὁ Ψάμμεντ. Εἴδαμε καὶ πάθαμε νὰ κάνουμε τὸ σοφὸ νὰ ξεκολλήσει ἀπὸ τὴν Ἀτλαντίδα !

— Νὰ δοῦμε τί θὰ γράψει γιὰ ὅσα εἶδε ἐκεῖ, εἶπε ὁ Κύριλλος.

— Μπά, εἶπε ἡ Ἀνθέα, θὰ δεῖς ποὺ θὰ νομίζει πῶς ὅλα αὐτὰ τὰ εἶδε στὸνειρό του !

Ἡ Ἀνθέα εἶχε δίκηο, ὅπως θὰ δοῦμε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΚΙ' Ο ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ

Νὰ βλέπεις μιὰ ἀπέραντη χώρα νὰ τὴν καταπίνει ἡ θάλασσα, καὶ νὰ τὴν καῖνε τὰ ἡφαίστεια, δὲν εἶναι κάτι ποὺ μπορεῖς νὰ τὸ δεῖς κάθε μέρα.

Γι' αὐτὸ τὰ παιδιὰ ἤτανε σὰν χαμένα γιὰ κάμποσες μέρες.

Ὁ σοφὸς εἶπε στὸ μεταξὺ μιὰ μέρα στὴν Ἀνθέα :

— Εἶδα ἕνα περίφημο ὄνειρο ! Σὰν ἀληθινό !

Κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ μιλήσει γιὰ καινούργιες περιπέτειες.

Ὁ Ψάμμεντ εἶχε ξαπλώσει στὴν ἄμμο του, καὶ τὰ παιδιὰ τὸν ἄφιναν νὰ ξεκουράζεται.

Ὕστερα ἔχει κανεὶς πολλὰ ἐνδιαφέροντα πράγματα νὰ δεῖ, ἄμα εἶναι στὸ Λονδῖνο. Μπορεῖ π. χ. νὰ πάει νὰ δεῖ τὸν Τροῦλλο τοῦ Λονδίνου, τὴ Βουλή, τὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, τοὺς Ζωολογικοὺς κήπους, τὰ διάφορα πάρκα, τὸ Βοτανικὸ κῆπο, νὰ πάει μὲ ποταμόπλοιο ὡς τὸ Κέου. Τὰ παιδιὰ συζητοῦσανε μιὰ μέρα ποῦ νὰ πᾶνε καὶ ποῦ νὰ μὴν πᾶνε.

Βρισκόντουσαν στὸ Σέντ-Τζέημς-Πάρκ.

Ξαφνικὰ εἶδαν κοντά τους ἕνα μικρὸ κορίτσι, μουτζουρωμένο καὶ κλαμένο. Τὰ μάτια του εἴτανε τόσο κόκκινα ἀπὸ τὸ κλάμα ποὺ δύσκολα ξεχώριζες ἂν ἤταν γαλανά.

Φοροῦσε ἕνα παλιὸ μαῦρο φόρεμα ποὺ τῆς ἐρχότανε πολὺ μεγάλο, κι' ἕνα καπέλλο ναυτικὸ ποὺ τῆς ἐφτανε ὡς τ' αὐτιά. Κι' ἔκλαιγε ἔκλαιγε χωρὶς νὰ σταματάει.

— Τί ἔχεις ; πές το σὲ μένα, τῆς εἶπε ἡ Ἀνθέα ποὺ εἶχε καλὴ καρδιά.

— Δὲ σᾶς νοιάζει, ἀπάντησε ἡ μικρή.

— Πῶς σὲ λένε ; Θέλεις νὰ σὲ πᾶμε στὴ μητέρα σου ;

— Μὲ λένε Ἰμόγκεν. Μητέρα δὲν ἔχω. Πέθανε.

— Φοβερό, εἶπε ἡ Ἀνθέα. Ἂς τὴν πάρουμε μαζύ μας. Θὰ ρωτήσω τὰ μεγάλο μας φίλο, τὸ σοφό, πῶς μπορῶ νὰ τὴ βοηθήσω τὴν καϋμένη τὴ μικρούλα. . .

Ἔτσι κι' ἔγινε. Πῆγαν σπίτι, κι' ἀνέβηκαν στὸ δωμάτιο τοῦ σοφοῦ.

— Νὰ βροῦμε κανέναν ποὺ νὰ θέλει νὰ πάρει ἕνα παιδὶ καὶ νὰ τοῦ δώσουμε τὴν Ἰμόγκεν ; εἶπε ὁ Κύριλλος.

— Νὰ τὴ δώσουμε στοὺς τσιγγάνους ; Αὐτοὶ ἀγαποῦνε τὰ παιδιά, ἀφοῦ τὰ κλέβουν, εἶπε ὁ Ρόμπερτ.

— Ναί, εἶπε ὁ σοφός. Θάθελα νὰ βρισκόταν ἕνα σπίτι γι' αὐτὴ τὴ δυστυχισμένη τὴ μικρή.

— Τρία παιδιὰ ἀπὸ ξένη Χώρα !
Σελὶς 218, στ. α'

Ὅλοι πιαστήκανε ἀπὸ τὰ χέρια (ὅπως ἄμα παίζουμε «γύρω - γύρω ὅλοι»).

— Εἶναι κανένα καινούργιο παιχνίδι ; ρώτησε ὁ σοφός, μὰ δὲν τοῦ δώσαν ἀπάντηση.

Τὴν ἴδια στιγμὴ νοιώσανε ὅλοι τὸ συναίσθημα πῶς φεύγαν ἀπὸ κεῖ καὶ βρισκόνταν ἄλλοῦ. Ἀκόμα κρατιώντουσαν ἀπὸ τὰ χέρια, ἀλλὰ ἀντὶ νὰ πατᾶνε στὸ χαλὶ τοῦ δωματίου τοῦ σοφοῦ τὰ πόδια τους ἀκουμποῦσανε σ' ἕνα παχὺ στρῶμα ἀπὸ χλόη. Πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους ἀντὶ γιὰ ταβάνι, ἤτανε ὁ γαλάζιος οὐρανός.

Πανύψηλα δέντρα, καὶ πυκνοὶ θάμνοι τοὺς τριγύριζαν.

Αὐτὸ φαίνεται πολὺ ἁπλό, μὰ δὲν ξέρανε ποὺ βρισκόντουσαν ! Οὔτε σὲ ποιὰ ἐποχή !

Ὁ σοφὸς ἔλεγε καὶ ξανάλεγε :

— Πάλι ὀνειρεύομαι !

— Ποῦ εἴμαστε ; ρώτησε ὁ Κύριλλος τὸν Ψάμμεντ.

— Στὴ Βρεταννία, εἶπε ὁ Ψάμμεντ, στὸ 52ο ἔτος π. Χ.

— Μὰ γιατὶ μᾶς ἔφερες ἐδῶ ; ρώτησε ἡ Ἀνθέα.

Ὁ φίλος σας ζήτησε νὰ βρεθεῖ ἕνα σπίτι γιὰ τὴ μικρὴ αὐτὴ ποὺ περιμαζέψατε στὸν κῆπο. Καὶ σᾶς ἔφερα ἐδῶ.

— Ναί, καλά, εἶπε ἡ Ἀνθέα μά, γιατὶ ἐδῶ καὶ ὄχι ἀλλοῦ ;

— Ποιὸς θὰ τὴν ἤθελε στὸ Λονδῖνο, σήμερα ; Δὲν ὑπάρχει θέση οὔτε γιὰ τὰ παιδιὰ τὰ δικά του, ὄχι νὰ πάρει καὶ ξένα.

— Μπά, μιλᾶνε καὶ ἡ μαϊμοῦδες ; ἐγὼ νόμιζα μονάχα οἱ παπαγάλοι, εἶπε ἡ Ἰμόγκεν.

— Δὲ μὲ νοιάζει γιὰ σένα, τῆς εἶπε θυμωμένος ὁ Ψάμμεντ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκουστήκανε παιδικὲς φωνὲς καὶ γέλοια.

Τρέξανε νὰ δοῦν, καὶ βρέθηκαν σὲ μιὰ κατασκήνωση, ὅλο καλύβες ἀπὸ λάσπη καὶ κορμοὺς δέντρων.

— Σὰν τὴν παλιὰ Αἴγυπτο, ψιθύρισε ἡ Ἀνθέα.

Μερικὰ παιδάκια, ὁλόγυμνα, παίζαν ξέγνιαστα. Γυναῖκες ντυμένες μὲ δέρματα καθισμένες μπροστὰ στὶς καλύβες παρακολουθοῦσανε τὰ παιδιά.

Μιὰ ἀπὸ ὅλες καθότταν ἀπόμερα.

— Αὐτὴ δὲν θάχει παιδί, εἶπε ἡ Ἀνθέα, γιὰ νὰ εἶναι τόσο λυπημένη.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ γυναῖκα ἐκείνη σήκωσε τὰ μάτια καὶ εἶδε τὴν Ἰμόγκεν.

—Ἰμόγκεν, φώναξε, Ἰμόγκεν !

—Ὦ ! αὐτὴ εἶναι ἡ μητέρα μου, εἶπε τὸ κορίτσι κι' ἔτρεξε στὴν ἀγκαλιά της.

Ὁ σοφὸς εἶπε στὰ παιδιά :

— Τί τρέχει ; τί λένε ;

—Ἐσεῖς δὲν μοῦ ζητήσατε νὰ βροῦμε κάποιον ποὺ νὰ θέλει τὴν Ἰμόγκεν ; εἶπε ὁ Ψάμμεντ. Ἡ μικρὴ λέει τώρα πῶς βρῆκε τὴ μητέρα της.

— Μά, εἶναι ἀλήθεια ; ξαναρώτησε ὁ σοφός.

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΛΟΘΥΜΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΘΥΜΗΤΑ

Η ΚΥΡΑ ΧΡΥΣΑΦΩ

Τὴν κυρὰ Χρυσάφω τὴν χορταροῦ ποὺ ἦταν ἀπὸ τὴν Αἴγινα, τὴν θυμᾶμαι ὡς τώρα.

Ἐρχότανε στὸ σπίτι μας τὸ ὀλιγώτερο μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα καὶ μᾶς ἔφερνε ν' ἀγοράζουμε χόρτα. Αὐτὸ γινότανε εἴκοσι χρόνια ἀδιάκοπα.

Μόλις ἔμπαινε στὴν αὐλή μας, τὴν καταλαβαίναμε καὶ χωρὶς νὰ τὴν ἰδοῦμε, ἀπὸ τὸ βάδισμά της καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ φωνή της, ὅταν ἔλεγε σὲ τόνο διαλογικὸ τοῦτο τὸ δίστιχο:

— Χρυσάφω ἐ; Χρυσάφω

—Ἐγὼ γιὰ σένα ψάχω.

Σὰν ἀντίκρυζε τὴ μητέρα μου, τὴ χαιρετοῦσε πρόσχαρα μὲ τὸ «καλή σου ὥρα πατριώτισσα» καὶ ἀμέσως ἀνάφερε τί χόρτα εἶχε στὸ καλάθι της καὶ στὸ σακκούλι της, ποὺ τὰ μάζευε ἀνάλογα μὲ τὴν ἐποχή τους, ἀπὸ τοὺς χορταρότοπους ἢ τὰ λημέρια της, ὅπως συνήθιζε νὰ τὰ λέει. Τὸ μῆνα Ἰούνιο ἔφερνε τοῦ βουνοῦ ραδικοβλάσταρα μὲ πυκνὸ χνοῦδι καὶ χρῶμα σταχτί, ποὺ τὰ ἔλεγε μὲ τσιτακισμὸ τσίχουρα καὶ ἡ ἐπιστημονική τους ὀνομασία ὅμως τὴν ἔμαθα σὰν ἐμεγάλωσα εἶναι «χιχώρια».

Ἀκούοντας κι' ἐγὼ τὰ διάφορα ὀνόματα τῶν χορταρικῶν καὶ βλέπογτάς τα, ξεχώριζα τὸ καθένα τους ἂν τύχαινε νὰ φέρει μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἀνακατεμένα ἢ πολύλογα ὅπως τἄλεγε. Κι' ἀπ' αὐτὰ θυμᾶμαι ὅσα σήμερα σπανίζουν, ποὺ εἶναι τοῦτα.

Ἀλιβάρβαρα, βρούβες, σκυλλόβρουβα (σισύμβριον τὸ παλιοκεράτιον) ἀγριόβρουβα (σισύμβριον τὸ φαρμακευτικόν, θεραπεύει τὴν χολολιθίασιν), πικροῦνες, γαλατσίδες, καυκαλῆθρες, μυρώνια, πικραλίδες, σκολιάμπρια (σκόλυμος ὁ ἱσπανικὸς καθαρτικὸν τῶν νεφρῶν) κι' ἐκεῖνα ποὺ γίνονται τουρσὶ ὅπως τὰ κρίταμα (ἀπὸ τὸ φυτὸν κρίθμον τὸ παραθαλάσσιον), βολβοί, κάπαρι.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χόρτα μάζευε καὶ διάφορα βότανα τὸν Ἀπριλομάη γιατὶ τότε, ὅπως ἔλεγε, ἦταν στὸν καιρό τους καὶ γύρω τ' Ἅη Γιωργιοῦ, χαμομῆλι, ποὺ τὄλεγε Αἰγινίτικα «τ' Ἅη-Γιωργιοῦ τὸ λουλουγάτσι».

Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαγε καὶ τὰ χάριζε στοὺς γνωστούς της γιὰ γιατρικό.

Σὰν τὴν πρωτογνώρισα, ἤμουνα ἕξη χρονῶν παιδὶ κι' ἐκείνη πάνω κάτω πενῆντα.

Εἶχε τὸ ἀνάστημα μέτριο, κορμὶ κολώνα, πρόσωπο γελαστό, μάτια κατάμαυρα γεμάτα ἐνέργεια καὶ καλοσύνη. Φοροῦσε πάντοτε φορέματα μαῦρα καὶ μαῦρο μαντήλι στὸ κεφάλι γιατὶ εἶχε χάσει τὸν ἄντρα της καὶ τὸ μονάκριδο παιδί της καὶ ἔμεινε ἔρημη στὸν κόσμο.

Ἀπόφευγε ὅμως νὰ μιλάει γιὰ τὶς λύπες της καὶ μόνο ὅταν ἄκουε δυστυχήματα ἄλλων ἔλεγε στερεότυπα:

«Ὅλοι σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, ποιὸς λίγο ποιὸς πολύ, ἔχουν λύπες, πίκρες καὶ στενοχώριες, αὐτὸ τὸ δείχνει καὶ ὁ λόγος ποὺ λέει «πὲς τὰ βάσανά σου ν' ἀκούσεις μεγαλύτερα».

Ἡ μητέρα μου πάντα τὴν καλοδεχότανε καὶ τὴν περιποιότανε γιατὶ ἦταν κατακάθαρη, πρόσχαρη, πολύξερη, καλομίλητη καὶ δὲν ἔκανε ποτὲ λόγο γιὰ ὅ,τι ἔβλεπε ἢ ἄκουε στὰ ἄλλα σπίτια ποὺ πῆγαινε.

Ἔτσι δὲν γινότανε ποτὲ βαρετή.

Ἀκόμη δὲν ἐχώνευε τὰ παράξενα καὶ ὅσους ἔδειχναν περιέργεια, γιὰ τοῦτο τοὺς ἔδινε ἀπάντηση πληρωμένη.

Κάποτε ποὺ εἶχε βγάλει τὸ κεφαλομάντηλό της καὶ φαινόντουσαν τὰ κατάμαυρα μαλλιά της, τὰ πρόσεξε μιὰ γειτόνισσα ποὺ μπῆκε γιὰ μιὰ στιγμὴ σπίτι μας καὶ γιὰ νὰ δείξει πὼς ὀποψιαζότανε δάψιμο τῆς εἶπε:

— Κυρὰ Χρυσάφω, ὅσο περνᾶνε τὰ χρόνια ἀπὸ πάνω σου, τόσο μαυρίζουν τὰ μαλλιά σου καὶ γίνονται σαμούλι «ἀσκάθαρος».

Ἐκείνη τῆς ἀπάντησε:

— Μάθε καὶ τοῦτο τὸ μυστικὸ σὰν περίεργη ποὺ εἶσαι γιὰ νὰ τὸ ξέρεις. Ἐμεῖς, ὅπως ἔλεγε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου, δὲν βαστᾶμε ἀπὸ σόϊ περιστεριοῦ, παρὰ ἀπὸ κοράκου, γι' αὐτὸ ὅσο γερνάω μαυρίζουν τὰ μαλλιά μου.

Ἄλλοτε πάλι ποὺ δυὸ γειτόνισσες τὴ ρώτησαν κάθε μιὰ χωριστὰ πόσο χρονῶν εἶναι, στὴ μιὰ ἀπάντησε: «Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γεννήθηκα ὡς τώρα», καὶ στὴν ἄλλη, «πέρασα τὰ ἑξῆντα, ἔχε ὑπομονὴ καὶ ἅμα περάσω τὰ ἑβδομῆντα, τότε ἂν ζοῦμε καὶ μὲ ξαναρωτήσεις θὰ στὸ πῶ».

Ὅποτε ἐγύριζα ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ εὕρισκα τὴν κυρὰ Χρυσάφω σπίτι μας, ἔννοιωθα μιὰ ἰδιαίτερη χαρά, γιατὶ πάντα θ' ἄκουγα ἀπὸ τὸ στόμα της κάτι ὡραῖο καὶ ἀπ' αὐτὰ ἤξερα ἕνα σωρό, ὅπως ἡ γιαγιά μου καὶ ἡ μάννα μου.

Κάποτε ποὺ μ' ἔβαλε νὰ τῆς πῶ τοῦτον τὸν γλωσσοδέτη «μιὰ πάπια μὰ ποιὰ πάπια» καὶ ἐγὼ ἀμέσως δίχως νὰ σκοντάψει ἡ γλῶσσα μου τῆς τὸ ξαναεῖπα νεράκι, χαμογέλασε καὶ μοῦ εἶπε κοιττάζοντας τὴν μητέρα μου καὶ τὴ γιαγιά μου:

— Θέλησα νὰ σοῦ κάνω τὴ δασκάλα χωρὶς νὰ λογαριάσω πὼς ἔχεις δυὸ μεγάλες καθηγήτριες ἐδῶ, ποὺ σ' ἔχουν κάνει ξεφτέρι.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς μὲ τὸ νὰ ἀκούω ἀπὸ τὴ μητέρα μου ἀπὸ τὴν κυρὰ Χρυσάφω καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ γιαγιά μου, ἱστορίες παραμύθια, μύθους, λαϊκὰ τραγούδια, αἰνίγματα, γλωσσοδέτες ἢ γλυσσολύτες, λαϊκὲς δοξασίες καὶ δεισιδαιμονίες, ἀγάπησα ἀπὸ τὰ μικρά μου χρόνια τὴ λαογραφία καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω ἔγεινα κι' ἐγὼ λαογράφος καὶ συνεργάτης ἔπειτα ἀπὸ χρόνια στὸ ξακουστὸ περιοδικὸ «Λαογραφία» ποὺ ἵδρυσε καὶ διηύθυνε ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς ἐπιστημονικῆς Λαογραφίας Ν. Γ. Πολίτης, ποὺ τὸ ὀνομά του ἔγεινε ταυτόσημο μὲ τὴ Λαογραφία.

(Πολίτης = Λαογραφία καὶ Λαογραφία = Πολίτης).

Κάθε φορὰ ποὺ ψήναμε τῆς κυρὰ Χρυσάφως καφέ, καθὼς τὸν ἔπινε ἔλεγε πλαταγίζοντας τὴ γλῶσσα της «μὰ καφὲς τοῦ μασκαρᾶ» κι' αὐτό, γιατὶ θυμότανε ἐκεῖνο ποὺ μᾶς εἶχε διηγηθεῖ πολλὲς φορές, πὼς μιὰ συγχωριανή της ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸ χωριό της τὸ Μισαγρὸ κάτω στὴ χώρα, πέρασε κι' ἀπὸ τὸ καφενεῖο τοῦ κουμπάρου της Ἀντρέα νὰ τὸν ἰδεῖ.

Ἐκεῖνος τὴν ἐκέρασε καφέ, καὶ τόσο νόστιμο τὸν βρῆκε ἡ Μισαγρίτισσα, ποὺ καὶ ὅταν γύριζε, στὸ χωριό της, σταμάτησε μπρὸς στῆς κουμπάρας της τῆς Ἀντρέαινας τὸ σπίτι καὶ τῆς εἶπε:

—Ἔρχομαι ἀπὸ τοῦ κουμπάρου τὸν καφενὲ καὶ τί νὰ σοῦ πῶ κουμπαρίτσα μου, μοῦκανε ἕνα καφέ, μὰ καφὲς τοῦ μασκαρᾶ.

Ἄλλοτε πάλι, ἱστόρησε πὼς μιὰ συγχωριανή της, πήγαινε μὲ τὸ κάρο κάπου καὶ εἶχε μαζί της ἕνα σταμνάκι γεμᾶτο ρακί, κι' αὐτὸ μὲ τὸ τράνταγμα τοῦ κάρου ἀναποδογυρίστηκε καὶ χύθηκε.

Ἡ χωριάτισσα διηγώντας τὸ πάθημά της ἔλεγε: «Τσαὶ χροῦ, χροῦ, ὁ κάρος μὲς στὴ στάμνα ἐχιούθη τὸ ἔρημο ράκος τσαὶ πάει».

Πολλὲς φορὲς ἀντὶ νὰ ξαναειπεῖ τὸ περιστατικό μας ἔλεγε «καφὲς τοῦ

μασκαρᾶ» καὶ «χροῦ, χροῦ, χροῦ, ὁ κάρος» καὶ ἄλλα πολλὰ τέτοια ποὺ μᾶς εἶχε ξαναδιηγηθεῖ τὴν ἱστοριούλα τους.

Σὲ μιὰ ψωροφαντασμένη γειτόνισσα ποὺ νόμιζε γιὰ ντροπή της νὰ πεῖ πὼς ἦταν κόρη σκουπιδιάρη καὶ πάντα ἀνάφερε μὲ καμάρι πὼς εἶχε θεῖο ὁπαξιωματικὸ στὸ Ναυτικὸ μ' ἕνα χρυσό, δὲν βάστηξε ἡ κυρὰ Χρυσάφω καὶ τῆς εἶπε:

—Ἐσὺ κυρά μου, τὸ κάλλιασες σὰν τὸ μουλάρι ποὺ τὸ ρώτησαν ποιὸς ἦταν ὁ πατέρας του, κι' ἐκεῖνο ἀπάντησε πὼς εἶχε τὸ ἄλογο μπάρμπα, γιατὶ ντράπηκε νὰ εἰπεῖ πὼς πατέρας του ἦταν τὸ γαϊδούρι.

Συχνὰ ἡ κυρὰ Χρυσάφω μὲ τὴ γιαγιά μου ἔκαναν ὁμιλίες γιὰ τὴν περασμένη ζωή τους στὴν πατρίδα τους τὴν Αἴγινα καὶ τελειόνανε πάντοτε μὲ τοῦτο.

«Καλὰ ἤτανε νὰ ξαναπηγαίναμε καὶ νὰ πεθαίναμε στὸ νησὶ ποὺ γεννηθήκαμε, στὸ χαιρετισμένο τόπο μας, ποὺ ἂν βγεῖς νὰ περπατήσεις μ' ὁποιον ἀνταμωθεῖς θὰ σὲ χαιρετήσει μὲ τὸ «ὥρα σου καλὴ» ἐνῶ ἐδῶ οὔτε μᾶς χαιρετᾶνε, οὔτε μᾶς γνωρίζουνε ποιὲς εἴμαστε.

Ἐκεῖ ἀνεβαίνοντας ἀπὸ τὸ λιμάνι πόσες καὶ πόσοι δὲν θὰ βγαίνανε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ νὰ μᾶς καλοδεχτοῦνε καὶ θὰ βλέπαμε καὶ τὸ ἀρχοντικὸ τῆς Καπετάνισσας Ζάμπελιῶς, καὶ τότε ἐκεῖνη θὰ μᾶς φώναζε ἀπὸ τὸ χαγιάτι της ὅπως ἐσυνήθιζε νὰ λέει σ' ὅσους περνοῦσαν ἀπὸ τὴ δημοσιά, ποὺ ἐχώριζε τὸ ἀρχοντικό της ἀπὸ τἀμπέλια της.

— «Ἔ! διαβάτη τοῦθε ποῦ περνᾶς κόψε ἀπὸ τἀμπέλι μου σταφύλια, ἐδεκεῖ εἶναι τὸ πηγάδι, βγάλε ἀπ' αὐτὸ νερὸ μὲ τὸ χαράσι (κάδος) ξέπλυνέ τα, φάε, κι' ἀκόμη γέμισε καὶ τὴ μαντήλα σου μὲ ἄβρεχα σταφύλια καὶ πήγαινε στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ.»

* * *

Ἡ κυρὰ Χρυσάφω ὅποτε μ' ἔβλεπε νὰ γυρίζω ἀπὸ τὸ σχολεῖο μὲ τὴ σάκα στὸ σπίτι μου δὲν παρέλειπε νὰ λέει:

—Ἐσὺ παιδί μου πρέπει νὰ μάθεις γράμματα ποὺ τὰ λένε καὶ τοῦ Θεοῦ τὰ πράμματα. Μόνον μ' αὐτὰ θὰ γίνεις καλὸς ἄνθρωπος, χρήσιμος γιὰ τὸν ἑαυτό σου, γιὰ τοὺς γονεῖς σου καὶ γιὰ τὴν κοινωνία.

Κάποτε ποὺ ἄκουσε ἔξω στὸ δρόμο μας δυὸ παιδιὰ νὰ βλαστημᾶνε, μοῦ σύστησε νὰ μὴ μάθω νὰ βλαστημάω ποὺ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ χειρότερα κακὰ τοῦ κόσμου. «Τὶς βλαστήμιες γυιέ μου, ποὺ βγαίνουνε ἀπὸ τὰ στόματα τῶν ἀνθρώπων τὶς παίρνει ὁ ἀέρας καὶ τὶς πηγαίνει ὁλοῖσα στὸν οὐρανὸ στ' αὐτὶ τοῦ Θεοῦ.

Ἔπειτα γράφονται μόνες τους σὲ τεφτέρι μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες ἁμαρτίες. Αὐτὸ νὰ τὸ δέσεις καλὰ στὸ μυαλό σου, νὰ τὸ θυμᾶσαι σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ καὶ νὰ λὲς Θεὸς συχωρέσ' τὴν κυρὰ Χρυσάφω ποὺ μ' ἔμαθε νὰ μὴ βλαστημάω» καὶ γυρίζοντας στὴ γιαγιά μου τὴ ρώτησε μὲ σεβασμό:

— Δὲν εἶναι ἔτσι τουρὰ παπαδιά;

— Βέβαια τῆς ἀπάντησε ἐκείνη, ὁ μακαρίτης ὁ παπᾶς μου, μᾶς ἔλεγε ὁλοένα «Τίποτα δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὸ αὐτὶ τοῦ Θεοῦ, ὅλα τ' ἀκούει ὁ Μεγαλοδύναμος ὅσο σιγανὰ κι' ἂν λέγονται ὅπως τὶς προσευχές μας.

Κι' αὐτὸ τὸ ξέρουν ὅλοι πολλοὶ ἅμα τοὺς εὔχονται ἄλλοι λένε.

«Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τὸ αὐτὶ» κι' ἀκόμη, ὅταν πιάσει μιὰ εὐχὴ πιστεύουν, πὼς ἔτυχε «ἡ ὥρα ἀνοικτὴ» καὶ τὸ εἴπωμα ἔφτασε στὰ αὐτιὰ τοῦ Θεοῦ.

Τὰ λόγια τους αὐτὰ σφηνώθηκαν στὸ μυαλό μου ὅπου ἔμειναν παντοτινὰ καὶ μὲ προφύλαξαν νὰ μὴ γίνω βλάστημος.

Σὰν ἔμαθα στὸ Γυμνάσιο ἀπὸ τὴ φυσικὴ γιὰ τὰ ἠχητικὰ κύματα καὶ πὼς ὁ ἦχος μεταδίδεται μόνο μὲ τὸν ἀτμοσφαιρικὸ ἀέρα, ξαναθυμήθηκα τὰ παραπάνω λόγια, καὶ ὅταν μεγάλος πιὰ ἐδιάβασα γιὰ τὰ ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα ποὺ τὰ βρῆκε τῷ 1888 ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Herty, καὶ γιὰ τοῦτο ὀνοματίσθηκαν «Ἑρτζιανὰ κύματα», καὶ πὼς ἄλλος μεγάλος ἐφευρέτης ὁ Ἰταλὸς Μαρκόνι ἔλεγε:

«Ἂν κατώρθωνε νὰ κατασκευάσει συσκευὴν ἱκανὴν νὰ ἐξαποστέλλει ἠλεκτρικὰ ρεύματα, χωρὶς σύρμα, διὰ τοῦ αἰθέρος μόνον, εἰς μεγάλας ἀποστάσεις (Εὐρώπη Ἀμερική), τότε θὰ κατεσκεύαζε ἄλ)ην ἀκόμη ἰσχυροτέραν ἱκανὴν νὰ ἐξαποστέλλει ρεύματα, ἀπὸ τὴν Γῆν εἰς τοὺς πλανήτας».

Ἔπειτα καθὼς πρωτάκουσα ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο μουσικὰ κομμάτια, τραγούδια κι' ὁμιλίες, ξαναθυμήθηκα μὲ συγκίνηση τὰ λόγια τῆς κυρὰ Χρυσάφως καὶ τῆς γιαγιᾶς μου καὶ εἶπα πὼς ὁ λαὸς εἶναι ἕνας μεγάλος θεματοφύλακας ποὺ διατήρησε ἀσυναίσθητα μέσα σὲ παραδόσεις σὲ δοξασίες, δεισιδαιμονίες, παροιμίες, ξόρκια κ.τ.λ. ἐπιστημονικὲς ἀλήθειες, εἴτε ὁλόκληρες εἴτε κομμάτια τους, ἀπ' ὅπου ἕνας ὑπομονητικὸς μελετητής, μπορεῖ νὰ ξεκαθαρίσει τὸ ἀληθινὰ ἐπιστημονικὸ στοιχεῖο καὶ νὰ φανερώσει πολλὰ ἀπὸ τὸν τόσο πλούσιο λαογραφικὸ θησαυρὸ τοῦ τόπου μας.

Τώρα ἂς ξαναγυρίσω στὴν κυρὰ Χρυσάφω, ποὺ ἐτρελλάθη ἀπὸ τὴ χαρά της ὅταν διωρίσθηκα Δημόσιος ὑπάλληλος στὸν Πειραιᾶ, σὲ ἡλικία εἴκοσι ἑνὸς χρονῶν

Σὰν πῆγα τὸν πρῶτο μισθὸ στὸ σπίτι, ἔτυχε νὰ εἶναι ἐκεῖ, καὶ μοῦ ζήτησε νὰ πιάσει μὲ τὰ χέρια της τὰ κόπια μου, ὅπως τὰ εἶπε. τὰ ἔσυρε εἰς τὰ μαλλιά της καὶ μοῦ εὐχήθηκε νὰ ἀποκτήσω τόσες χιλιάδες, ὅσες τρίχες εἶχε τὸ κεφάλι της.

Ὕστερα ἀπὸ τέσσερα χρόνια ποὺ προβιβάστηκα καὶ ἐπῆγα στὴν Ἁγιὰ τῆς Θεσσαλίας, ἔμαθα ἀπὸ γράμμα τῆς μητέρας μου πὼς ἡ κυρὰ Χρυσάφω τῆς παράγγειλε πὼς εἶναι ἄρρωστη.

Πῆγε νὰ τὴν ἰδεῖ κι' ἐκείνη μόλις τὴν ἀντίκρυσε τῆς εἶπε:

— Καλή μου πατριώτισσα, σ' ἐφώναξα νὰ ἰδωθοῦμε γιὰ τελευταία φορά, γιατὶ εἶμαι ἕτοιμη νὰ κάνω τὸ μεγάλο ταξίδι, τὸ «ἀγύριστο» ποὺ λένε πολλοί, καὶ νὰ γράψεις τοῦ γιόκα σου, νἄχει τὴν εὐχή μου καὶ νὰ μὲ θυμᾶται.

Ἔπειτα πρόσθεσε: «Μέσα στὴν κασέλα μου ἔχω ἕνα δέμα μὲ τὰ νεκρικά μου μαζὶ μὲ ἑκατὸ πενῆντα δραχμὲς γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας μου, πιστεύω πὼς φτάνουν.

Ἡ ἀδιαθεσία της βάστηξε τρεῖς ἡμέρες ὅλες-ὅλες κι' ἐξεψύχησε σὰν πουλάκι.

Μέσα στὴν κάσα πεθαμένη, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, ἔδειχτε πὼς ἑτοιμαζότανε νὰ μᾶς διηγηθεῖ κάτι εὐχάριστο.

Ἐγὼ σὰν ἐδιάβασα αὐτά, ἔννοιωσα ἕνα δυνατὸ σφίξιμο στὴν καρδιά μου καὶ ἀπὸ τὰ μάτια μου ἐκύλησαν δυὸ θερμὰ δάκρυα σὰν φόρος εὐγνωμοσύνης γιὰ ὅσα καλὰ λόγια εἶχα ἀκούσει ἀπὸ τὸ στόμα της τόσα χρόνια.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΝΕΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

Εἶναι μιὰ παλιὰ συνήθεια, ὅταν ἕνα διαπλασόπουλο ἀναδειχθεῖ στὴ Σελίδα ἀλλὰ φτάσει καὶ σὲ μιὰ ἡλικία ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ κρίνει τὸ γύρω του κόσμο μὲ ὥριμη σκέψη, νὰ γίνεται συνεργάτης μου. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ***προβιβάστηκαν*** ἀπὸ τὴ Σελίδα Συνεργασίας στὶς ἄλλες μου σελίδες ἕνα πλῆθος ἀγόρια καὶ κορίτσια, ποὺ ἀργότερα, κάποτε ὅμως καὶ νωρίτερα, δημοσίευσαν ἔργα τους σὲ περιοδικὰ γιὰ μεγάλους ἢ ἀκόμα παρουσίασαν καὶ βιβλία καί, τελοσπάντων, ἔδειξαν μιὰν ἐπίδοση σὰ λογοτέχνες.

Τὰ τελευταῖα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο καὶ στὴν περίοδο τῆς Κατοχῆς, ἡ Σελίδα σημείωσε μιὰ ἐξαιρετικὴ ἄνθηση. Ἦταν ἄπειρα τὰ κομμάτια — ἰδίως ποιήματα — ποὺ θὰ μποροῦσαν κάλλιστα νὰ τυπωθοῦν καὶ στὴν πρώτη σελίδα τοῦ σοβαρότερου περιοδικοῦ. Συνεργάτες ὅμως δὲν ἐπρόλαβαν νὰ γίνουν παρὰ δυὸ-τρία μονάχα διαπλασόπουλα. Ἡ ἄνθηση ποὺ σᾶς εἶπα μ' ἐμπόδιζε νὰ ξεχωρίσω τοὺς λίγους· ἡ νεαρή τους ἡλικία δὲ μοῦ ἐπέτρεπε νὰ ἐμπιστευθῶ στὴν ὡριμότητά τους. Ἀκολούθησε ἡ γεμάτη ἐμπόδια ἔκδοσή μου στὰ τελευταῖα δυὸ χρόνια τῆς Κατοχῆς, ἡ καταστροφὴ τῶν Γραφείων μου, τὸ σκόρπισμα τῶν παιδιῶν.

Ἦταν μιὰ εὐκαιρία ν' ἀνακηρύξω ἀρκετοὺς συνεργάτες μου ὅταν ξαναβγῆκα, τὸ 1945. Δὲν ἤξερα ὅμως ποιοὶ ἦσαν κοντά μου, σὲ ποιοὺς θὰ ἔπρεπε ν' ἀπευθυνθῶ. Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ, ὡστόσο. Τώρα ποὺ ὑπάρχει κάποια ἐπαφὴ ἀνάμεσά μας, ἔστω καὶ τόσο καθυστερημένα, εἶναι καιρὸς νὰ γίνει ἐκεῖνο ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει πρὶν ἀπὸ τόσα χρόνια.

Παρακάτω σημειώνω κατ' ἀλφαβητικὴ σειρὰ ἕνα κατάλογο ἀπὸ παλιὰ διαπλασόπουλα ποὺ τὰ θεωρῶ ἀπὸ σήμερα συνεργάτες μου :

ΑΓΑΠΗΤΙΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	*(Νηρέας)*
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ ΤΑΣΟΣ	*("Ασπρος Γλάρος)*
ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	*(Σκυριανόπουλο)*
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	*(Παλιὸ Βιολί)*
ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	*("Αλκης Μύρας)*
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ	*(Γκάλικ)*
ΚΑΣΔΑΓΛΗΣ ΔΟΥΛΗΣ	*(Αἰὲν Ἀριστεύειν)*
ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΑ ΝΑΣΙΑ	*(Βασίλισσα Νεφερτίτι)*
ΚΡΙΣΠΗΣ ΜΑΝΘΟΣ	*(Ἀθηναῖος)*
ΔΟΒΕΡΔΟΣ - ΤΥΠΑΛΔΟΣ ΑΓΙΣ	*("Αγις)*
ΜΟΣΧΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	*(Πειραιωτόπουλο)*
ΜΠΑΡΛΑΣ ΦΑΙΔΡΟΣ	*(Ἐθνικὸν Ἰδεῶδες)*
ΠΟΥΛΙΤΣΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	*(Λευκὴ Καμέλια)*
ΣΑΧΙΝΗ ΦΑΝΗ	*(Μυρσίνα)*
ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	*(Σίφουνας)*
ΤΕΡΖΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΤΙΝΟΣ	*(Ντίνος Ζηριώτης)*
ΤΟΜΑΝ ΛΟΥΙΖΑ	*(Ρήγισσα Ἀνεροῦσα)*
ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ	*(Μελέαγρος)*
ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ ΦΕΙΜΟΣ	*(Δοξασμένο Ἀκρωτήρι)*
ΧΑΡΤΟΚΟΛΛΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	*("Αρπης)*

Στὸ ἑξῆς ὅ,τι μοῦ στέλνουν — καὶ δὲν ἀμφιβάλλω πὼς ὅ,τι μοῦ στέλνουν θὰ εἶναι κατάλληλο γιὰ τὸ περιοδικό μας — θὰ τὸ δημοσιεύω στὶς πρῶτες μου σελίδες : διηγήματα, ποιήματα, διαλόγους, μεταφράσεις, εὔθυμα ἢ μορφωτικὰ κομμάτια κτλ. κτλ.

Ἴσως σᾶς παραξενέψει ἡ παράθεση μερικῶν ὀνομάτων ἀπὸ τὰ παραπάνω : ἄλλοι εἶχαν δημοσιεύσει κι' ἔξω ἀπὸ τὴ Σελίδα· δὲν εἶχαν ὅμως ἀνακηρυχθεῖ ποτὲ συνεργάτες. Ἄλλοι, εἶχαν ἀνακηρυχθεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶχαν μονιμοποιήσει τὸν προβιβασμό τους αὐτόν. Ἄλλοι δημοσίευσαν κομμάτια, μάλιστα τὸ φετεινὸ χρόνο, μὰ χωρίς νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ διαπλασόπουλα. Ἄλλοι, τέλος, δὲν εἶχαν δημοσιεῦσει ποτὲ στὴ Σελίδα ἤ, καὶ ἂν δημοσίευσαν, δὲν εἶχανε προλάβει ν' ἀναδειχθοῦν. Παραθέτω ὅλα τὰ ὀνόματα καὶ γιὰ νὰ δώσω πανηγυρικὸ χαραχτήρα στὸν προβιβασμὸ αὐτὸ καὶ γιὰ νὰ σᾶς γνωρίσω ποιὰ γνωστὰ διαπλασόπουλα ἦταν οἱ ἄγνωστές σας ὑπογραφές. Προσθέτω, καθὼς εἴδατε, καὶ διαπλασόπουλα ποὺ εἶχαν ἀναδειχθεῖ ἔξω ἀπὸ τὴ Σελίδα, ἢ δὲν εἶχαν γενικὰ πολλὴ δράση στὸ περιοδικό μας. Πρόκειται ὅμως, καθὼς ξέρω πολὺ καλά, γιὰ διαπλασόπουλα ποὺ διαθέτουν ἐξαιρετικὰ προσόντα, ποὺ ἔχουν ἀναπτυχθεῖ κάτω ἀπὸ τὸ διαπλασιακὸ κλίμα καὶ πού, στὴν περίπτωσή τους, ἡ ἀνάδειξη στὴ Σελίδα εἶναι ἕνα μονάχα τυπικὸ προσόν.

Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ μοῦ δίνεται σήμερα ἡ εὐκαιρία ν' ἀπονείμω μιὰ δίκαιη τιμὴ καὶ νὰ φέρω ξανὰ κοντά μου ἕνα πλῆθος ἀπὸ νέους καὶ νέες πού, ἂν εἶχαν ἀπομακρυνθεῖ δὲν εἶχαν πάψει καὶ ποτὲ νὰ μὲ ἀγαποῦνε.

Τὰ πιὸ θερμά μου συγχαρητήρια στοὺς νέους μου συνεργάτες !

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Καθισμένη κάτω ἀπὸ ἕνα καταπράσινο πεῦκο, κοιτάζω τὸ γαλανὸ ἀθηναϊκὸ οὐρανό. Καὶ καθὼς ἡ ματιά μου ἀντικρύζει τὸ γαλάζιο χάος, ἡ σκέψη μου πλανιέται στὰ ξέννοιαστα κι' εὐτυχισμένα παιδικά μου χρόνια.

Σὰν κινηματογραφικὴ ταινία περνοῦν ἀπὸ τὸ νοῦ μου τὰ μελαγχολικὰ χειμωνιάτικα βράδυα, ὅταν καθισμένη δίπλα στὴ γιαγιά μου, ἄκουγα τὰ ὄμορφα παραμύθια της, μὲ τοὺς φοβεροὺς δράκους καὶ τὶς πανώριες πριγκήπισσες, ἐνῶ συγχρόνως κοίταζα τὶς νιφάδες τοῦ χιονιοῦ ποὺ ἔπεφταν ἁπαλὰ σκεπάζοντας τὴ γύρω φύση.

Θυμᾶμαι τὸ πλημμυρισμένο ἀπ' τὰ λουλούδια καὶ τὴν πρασινάδα ἐξοχικὸ σπίτι μας, ὅπου μέναμε τὶς ἀνοιξιάτικες μέρες.

Ἐκεῖ ἡ ζωὴ κυλοῦσε σὰν ὄνειρο. Ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα ἔτρεχα μέσα στὸν κῆπο κόβοντας δροσερὰ λουλούδια, ἢ πήγαινα στὸ κοντινὸ δάσος γιὰ νὰ μαζέψω ἀγριολούλουδα καὶ νὰ τὰ δώσω στὴν ἀγαπημένη μου γιαγιὰ ποὺ τὰ λάτρευε. Βαστώντας τὸ πολύχρωμο μπουκέτο, ἔτρεχα καὶ τῆς τὰ ἔδινα. Ἐκείνη τότε μὲ φιλοῦσε χαϊδεύοντάς μου τὰ μαλλιά.

Στὸ νοῦ μου ξανάρχονται οἱ φεγγαρόλουστες καλοκαιρινὲς βραδιές, ποὺ καθισμένη κάτω ἀπ' τὴ γιασεμιὰ κοίταζα τὴν ἀσημοστόλιστη θάλασσα καὶ ἀνάπνεα τὴ μυρωδιὰ τοῦ μπάτη.

Νοσταλγῶ τὰ χλωμὰ δειλινὰ τοῦ φθινοπώρου. Ἔπαιζα μὲ τὶς κοῦκλες μου καθισμένη πάνω στὰ ξερὰ φύλλα τῶν δένδρων, θαυμάζοντας τ' ἀνθισμένα χρυσάνθεμα.

Μὰ τώρα ὅλα πέρασαν καὶ δὲν ἀπομένει παρὰ ἡ γλυκειά τους ἀνάμνηση.

Γαλάζιο Ἄστρο [Γ']

ΟΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Ἦταν ἕνα προϊνὸ τοῦ Ἰουνίου ὅταν πῆρα γράμμα ἀπὸ τὴ γιαγιά μου ποὺ μὲ προσκαλοῦσε νὰ πάω στὸ χωριό της, μόλις τελειώσω τοὺς διαγωνισμούς. Οἱ διαγωνισμοὶ τέλειωναν κι' ἔτσι θὰ πήγαινα νὰ περάσω τοὺς ζεστοὺς μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ.

Γεμάτη χαρὰ ἑτοίμασα τὴ βαλίτσα μου καὶ ξεκίνησα μὲ τὸν πατέρα μου γιὰ τὸ σταθμό.

Ὅταν φτάσαμε περιμέναμε ἀρκετὴν ὥρα ὥσπου νἄρθει τὸ τραῖνο. Τέλος φάνηκε ἀπὸ μακριὰ ἕνας μαῦρος καπνὸς κι' ἀκούστηκε ἕνα διαπεραστικὸ σφύριγμα. Ὁ θόρυβος ἀκούγονταν ὅλο καὶ πιὸ κοντά. Τότε ξεχώρισα ἕναν πελώριο ὄγκο νὰ σταματάει μπροστά μας. Ὁ πατέρας μου μὲ φίλησε καὶ μοῦ ἔδωσε τὶς τελευταῖες συμβουλές του.

— Νὰ προσέχεις.

— Καλά, ἔννοια σου.

— Νὰ φορᾶς τὸ παλτό σου. . .

— Ναί, ναί, μὴ φοβᾶσαι καί. . . Δὲν πρόφτασα νὰ τελειώσω τὴ φράση μου καὶ τὸ τραῖνο ἔκανε ἕνα ἀπότομο τράνταγμα καὶ ξεκίνησε.

Ἔτρεχε γρήγορα ἐπάνω στὶς γραμμὲς καὶ μαζί του τὰ δέντρα, οἱ κάμποι, ὅλα, ὅλα. Οἱ κορυφὲς τῶν δέντρων ξεφάντωναν γέρνοντας πότε ἀπὸ δῶ καὶ πότε ἀπὸ κεῖ, γιατὶ τὶς κουνοῦσε τ' ἀγέρι τ' ἀλαφρό.

Ἕνα πράσινο χαλὶ εἶχε ἁπλωθεῖ γύρω μας καὶ οἱ μαργαρίτες ποὺ ἦταν πάνω σ' αὐτὸ ἔμοιαζαν σὰν ἀπομεινάρια χιονιοῦ. Χωρὶς νὰ θέλω ἔκλεισα τὰ μάτια μου καὶ ὅταν τὰ ξανάνοιξα, ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα, εἶδα τὸ χωριὸ τῆς γιαγιᾶς μου, νὰ προβάλλει ἀνάμεσα στὰ δέντρα. Τὸ τραῖνο σταμάτησε καὶ κατέβηκα γρήγορα, γιατὶ ἡ γιαγιά μου βρισκόταν ἐκεῖ καὶ μὲ περίμενε. Μὲ χαρὰ πολλὴ ἀνέβηκα τὰ ἀκανόνιστα δρομάκια τοῦ χωριοῦ, ὅπου πήγαινα νὰ περάσω, τοὺς ζεστοὺς μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ κάτω ἀπ' τὰ πεῦκα καὶ κοντὰ στὴν κρυστάλλινη βρυσούλα ποὺ μουρμουρίζει γλυκά. . .

Ρὸζ Μπουμπουκάκι [Β]

ΟΟ

ΜΠΑΝΙΟ ΜΕ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Τί ζέστη, Θεέ μου!

Εὐτυχῶς ἡ Μαίρη, ὁρμώντας σὰ σίφουνας μέσα στὸ δωμάτιό μου, μ' ἄρπαξε καὶ βρεθήκαμε στὴν ἀκρογιαλιά. Εἴχαμε ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν ἀκτὴ κολυμπώντας, ὅταν ξάφνου ξέσπασε μιὰ τρομερὴ μπουκαδούρα. Μεγάλα κύματα ἄφριζαν μανιασμένα. Κάπου-κάπου, κανένα πελώριο κῦμα μᾶς ἔπαιρνε καὶ μᾶς σήκωνε ψηλὰ καὶ ἔπειτα μὲ ὁρμὴ μᾶς ἔριχνε κάτω!

Μιὰ βαρκούλα στ' ἀνοιχτὰ προσπαθοῦσε νὰ πλησιάσει ἀπεγνωσμένα τὴ στεριά. Ποῦ βρῆκε τόσο δυναμισμὸ ἡ θάλασσα ἐνῶ πρὶν λίγη ὥρα ἦταν ἥμερη σὰν ἀρνάκι;

Μὲ πολλὺν κόπο βγήκαμε ἔξω. Τὰ κύματα ποὺ μπάτσιζαν τὴν παραλία τῆς ἔδιναν ἕνα ἀφάνταστο μεγαλεῖο. Δὲν πέρασαν λίγα λεπτὰ καὶ ραγδαία βροχὴ ἄρχισε νὰ πέφτει. Ὅλο τὸ χαρούμενο τοπεῖο εἶχε ἀλλάξει. Κι' ἔτσι γυρίσαμε στὸ σπίτι σὰν . . . βρεγμένες γάτες!

Πρασινομάτα [Γ']

ΟΟ

ΣΕ ΜΙΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΗ ΦΙΛΗ

Ἡ σκέψη μου πάντα πηγαίνει σ' ἐσένα, τὴν ξενητεμένη μου φίλη, τὴν πρώτη ποὺ γνώρισα καὶ τὴ μόνη ἀληθινή. Μᾶς ἄφησες γιὰ νὰ πᾶς σὲ μιὰ ἄλλη χώρα. Βέβαια, ἔφυγες χωρὶς τὴ θέλησή σου, μὲ δάκρυα στὰ μάτια ποὺ θ' ἄφηνες τὴ χώρα ποὺ μεγάλωσες κι' ὅλα τ' ἀγαπημένα σου πρόσωπα. Ἔφυγες γιὰ νὰ πᾶς σὲ μιὰ χώρα βυθισμένη στὰ πλούτη καὶ τὴν πολυτέλεια, ποὺ δὲ θὰ σοῦ θυμίζει τίποτα ἀπὸ τὰ περασμένα χρόνια. Καὶ ἴσως χωρὶς μιὰ φίλη ποὺ κάθε ἀπόγευμα θὰ σοῦ κρατάει συντροφιά. Πῆγες σὲ μιὰ χώρα ἀσύγκριτη σὲ τεχνητὲς χάρες, μιὰ χώρα ποὺ μπορεῖ νὰ σὲ κάνει καμμιὰ φορὰ νὰ ξεχάσεις τὴν πρώτη σου πατρίδα.

Μὰ δὲν πιστεύω. Ὁ γαλάζιος οὐρανὸς τῆς πατρίδας μας, τὰ γραφικὰ τοπεῖα της, θὰ σοῦ μένουν βαθειὰ ριζωμένα στὴ μνήμη. Εἶναι τὰ πρῶτα ποὺ ἀντίκρυσες καὶ δὲ θὰ μπορεῖς νὰ τὰ ξεχάσεις. Κι' ἀκόμα πιστεύω πὼς θὰ θυμᾶσαι τὴν πρώτη σου φίλη, ποὺ πάντα σὲ περιμένει.

Φιντανάκι [Γ]

ΟΟ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀγαπητή μου Διάπλασις

Ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἡ ἀδελφή μου ἡ *Ἠλέκτρα* μοῦ ἔλεγε νὰ σοῦ γράψω ἕνα γράμμα. Ἐγὼ ντρεπόμουν καὶ δὲν τἀποφάσιζα. Τέλος ἔβαλα ἕνα κόσκινο καὶ ἄρχισα νὰ γράφω.

Εἶμαι 10 χρονῶν. Τὸν Ὀκτώβριο θὰ πάω στὴν ΣΤ' τάξη.

Ἀπὸ μικρούλα, πρὶν ἀρχίσω νὰ πηγαίνω σχολεῖο, μοῦ εἶχε μάθει ἡ μαμὰ νὰ διαβάζω καὶ διάβαζα ὅλο παλιούς σου τόμους. Ἔτσι ἔμαθα νὰ σ' ἀγαπῶ.

Τώρα στὶς διακοπὲς ἀσχολοῦμαι ὅλο μαζί σου. Διαβάζω τὰ μυθιστορήματά σου ποὺ μὲ ἐνθουσιάζουν. Παρακολουθῶ μὲ ἀφάνταστη περιέργεια τὸν «Ἀγνωστο ἐχθρό», συμμερίζομαι τὶς ἀγωνίες καὶ τοὺς φόβους τῆς Λευκῆς, τῆς Ἀννούλας, τοῦ Ντίκ. Καὶ περιμένω μὲ λαχτάρα νὰ μάθω τὸ τέλος τῆς μεγάλης περιπέτειας τῶν παιδιῶν αὐτῶν.

Ἄρχισα νὰ λαβαίνω μέρος στοὺς διαγωνισμούς σου καὶ δὲν ξέρεις πόσο χαίρομαι ὅταν καταφέρνω νὰ βρῶ τὰ τυπογραφικὰ λάθη, τὶς λευκὲς λέξεις ἢ τὴ στίξη.

Ἔτσι εἶσαι σὺ ἡ καλύτερή μου φίλη, ποὺ μὲ διασκεδάζεις καὶ μὲ μορφώνεις τώρα στὶς διακοπές. Αὐτὰ ἔχω νὰ σοῦ γράψω, Διάπλασίς μου.

Μὲ ἀγάπη

Κινεζάκι

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ Ζαχαροπλαστεῖο :

— Θὰ πάρετε καὶ σεῖς κρέμα σαντιγύ;

Κι' ὁ Γιαννάκης :

— Ὄχι, προτιμῶ κρέμα σὰν τὸν ἥλιο!

Ἐντελβάϊς

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 35000, Ἑξάμηνη δρχ. 20000, Τρίμηνη 12000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 2:10 Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 10. Ἑξάμηνη ἀναλόγως. Τιμὴ φύλλου δρ. 1000.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΪ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθήνας.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ὁδὸς Ἀριστείδου 10
Ἀθῆναι

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1945 ΚΑΙ 1946

Ἄλλοτε, στὸ τέλος κάθε διαπλασιακοῦ χρόνου, σᾶς ζητοῦσα νὰ μοῦ στείλετε «Σημειώσεις» τῶν Εὐσήμων ποὺ πήρατε μέσα στὸ χρόνο ἐκεῖνο καὶ ἀκόμα, «Στατιστικὲς», ὅσοι θέλατε, δηλαδὴ πίνακες ἀπ' τοὺς ὁποίους νὰ φαίνεται τί εὔσημα ἐδόθηκαν στὰ διαπλασόπουλα ἀπὸ κάθε διαγωνισμό, τί ἄθροισμα εἶχε ὁ καθένας, ποιὸς ἔρχόταν πρῶτος, δεύτερος κτλ. Οἱ Σημειώσεις μοῦ ἔδειχναν τὸ ποιοὶ ἤθελαν νὰ πάρουν μέρος στὸ Διαγωνισμὸ τῶν Εὐσήμων, ποὺ εἶναι κι' ὁ σημαντικώτερος διαγωνισμός, καὶ οἱ Στατιστικὲς μὲ βοηθοῦσαν νὰ βγάλω τ' ἀποτελέσματα, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσα νὰ στηρίζομαι μονάχα στὶς Σημειώσεις. Τύχαινε, ἄλλωστε, πολλὲς φορές, διαπλασόπουλα ποὺ δικαιοῦνταν βραβεῖο στὸ διαγωνισμὸ τῶν Εὐσήμων νὰ μὴν ἔχουν στείλει Σημείωση (κάποτε γιὰ λόγους ἀνεξάρτητους ἀπὸ τὴ θέλησή τους) κι' ἐγώ, παραβλέποντας ἔστω τὸν κανονισμὸ ποὺ ἀπαιτεῖ τὴν ἀποστολὴ Σημειώσης, θὰ ἦταν ἄδικο νὰ μὴν τ' ἀναφέρω. Ὁπωσδήποτε, ἦταν καὶ μιὰ εὐκαιρία, γιὰ ἕναν καινούριο, ἀρκετὰ σοβαρὸ διαγωνισμό, ἀφοῦ οἱ Στατιστικὲς ἀπαιτοῦν ὑπομονή, ἐπιμονή, τάξη, ἀκρίβεια, καλλιγραφία.

Τὰ τελευταῖα δυὸ χρόνια, δὲ δημοσιεύθηκαν παρὰ ἐλάχιστα ἀποτελέσματα διαγωνισμῶν, γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ δὲν σᾶς ζήτησα οὔτε Σημειώσεις, οὔτε Στατιστικὲς τῶν Εὐσήμων (φέτος εἶναι ἄλλο· δημοσιεύτηκαν ἀρκετὰ ἀποτελέσματα κι' ἔτσι θὰ περιμένω καὶ τὰ δυό). Δὲ θὰ ἀνακοίνωνα λοιπόν, τίποτα σχετικό, ἂν δὲν ἔπαιρνα μιὰ ὡραία στατιστικὴ — μὲ ἄπειρη ὑπομονὴ καὶ μὲ θαυμαστὴ καλλιγραφία — ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ στείλει ὁ ἀγαπητός μας *Γκάλικ*. Εἶναι διπλὴ — κατ' ἀλφαβητικὴ σειρὰ τῶν διαπλασόπουλων καὶ κατὰ σειρὰ ἐπιτυχίας. Ἐπειδὴ ἦταν τόσο λίγες οἱ εὐκαιρίες ἀπονομῆς τῶν Εὐσήμων ἡ Στατιστικὴ εἶναι κοινὴ καὶ γιὰ τὰ δυὸ χρόνια (1945 καὶ 1946), δηλαδὴ μιὰ γιὰ ὅλη τὴν Γ' περίοδο τῆς ἔκδοσής μου. Σύμφωνα μ' αὐτήν, πρῶτος ἔρχεται ὁ *Γκάλικ*, μὲ 70 Εὔσημα καὶ ἔπειτα, μὲ πολὺ λιγότερα ὅμως, τὸ *Χρυσάνθεμον* (28), καὶ τὸ *Ἄσπρο Κουνελάκι* (20).

Μὲ τέτοιους ὅρους δὲν εἶναι βέβαια δυνατὸ νὰ βγοῦν ἀποτελέσματα. Μπορῶ ὅμως νὰ συγχαρῶ τὸν ἀγαπητό μου *Γκάλικ* γιὰ τὰ πρωτεῖα, ὅπως καὶ γιὰ τὴ σημερινὴ ἐργασία του, νὰ τὸν εὐχαριστήσω γιὰ τὴ βοήθειά του καὶ νὰ τοῦ ἀπονείμω [30 Ε] γιὰ τὴν ὡραία Στατιστική του.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 31ην Ὀκτωβρίου 1947

ΣΑΣ εἶχα ὑποσχεθεῖ ὅτι σ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο θὰ σᾶς ἀνακοίνωνα τὰ Νέα τοῦ 1948. Δυστυχῶς ὅμως οἱ εἰκόνες ποὺ θὰ σᾶς δείξω ἀπὸ τὰ νέα μυθιστορήματα δὲν εἶχαν ἑτοιμασθεῖ κι' ἔτσι δὲ δημοσιεύεται σήμερα παρὰ μόνο ἡ ἀνακήρυξη τῶν νέων συνεργατῶν, ποὺ τοὺς συγχαίρω κι' ἀπὸ ἐδῶ καὶ περιμένω σύντομα τὴ συνεργασία τους.

Παρακαλῶ τοὺς συνεργάτες τῆς Σ. Σ.Σ., ἂν σκέπτονται νὰ στείλουν κομμάτια χριστουγεννιάτικα ἢ πρωτοχρονιάτικα, νὰ μοῦ τὰ στείλουν ἀπὸ τώρα, γιατὶ ἀργότερα δὲ θὰ προλάβουν καὶ θ' ἀπορριφθοῦν ὡς παράκαιρα. Γενικά, ὅταν γράφετε κομμάτια μὲ τὴν εὐκαιρία μιᾶς γιορτῆς, μιᾶς ἐθνικῆς ἐπετείου, πρέπει νὰ μοῦ τὰ στέλνετε ἀμέσως γιὰ νὰ μποροῦν νὰ δημοσιεύονται ἐγκαίρως.

Ἀπὸ τὴ *Δαρισινὴ* ποὺ εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ τὴ γνωρίσω ἐφέτο τὸ καλοκαῖρι, ἔλαβα τὸ πρῶτο μετὰ τὴ γνωριμία μας γράμμα, ὅπου ἀνάμεσα στ' ἄλλα μοῦ γράφει καὶ τὰ ἑξῆς: «Στὸ σχολεῖο πάω πάρα πολὺ καλὰ καὶ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι τὸ ὀφείλω σὲ σένα, ποὺ μὲ δίδαξες τόσα πράγματα ὅπως καὶ τἄλλα διαπλασόπουλα». Τῆν εὐχαριστῶ πολύ!

Ἀγριολούλουδο, ἐγνώρισα τὴ φίλη σου κι' ἔμεινα ἐνθουσιασμένη καθὼς καὶ ὁ κ. Φαίδων. Ἔχεις δίκιο νὰ λες πὼς εἶναι λαμπρὸ κορίτσι. Καὶ κείνη μοῦ γράφει τακτικὰ σὰν καὶ σένα. Πότε θὰ γυρίσεις ἀπὸ τὸ νησί;

Καὶ βέβαια, *Ἀθῶο Διαβολάκι*, «τάγαθὰ κόποις κτῶνται»! ὅμως ποιὰ ἱκανοποίηση αἰσθάνεται κανεὶς ὅταν φθάνει νικητὴς στὸ τέρμα! Ἀμέσως ξεχνιοῦνται καὶ οἱ κόποι καὶ οἱ μόχθοι καὶ τὰ βάσανα κι' οἱ ἀγωνίες. Ὅλα, ὅλα, καὶ μένει μονάχα ἡ εὐχαρίστηση τοῦ κέρδους καὶ τῆς νίκης. Ποίαν ἄλλη τάχατες ἱκανοποίηση ἔχει ἡ πρόσκαιρη αὐτὴ ζωή; Ὅσο γιὰ τοὺς διαγωνισμοὺς στεῖλε μου ὅσο μπορεῖς πιὸ γρήγορα τὶς ἀπαντήσεις σου. Προλαβαίνεις.

Ὡραῖα γράμματα μοῦ ἔστειλαν ἀκόμη ὁ *Κράθις*, ἡ *Εὐανθία Καρακουλάκη* καὶ ὁ *Μωϋσῆς Κ. Κωνσταντίνης*.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Μάθημα Χημείας» τῆς *Μικρῆς Πεταλουδίτσας*. Δὲ θέλω ν' ἀμφισβητήσω τὴν ἀλήθεια αὐτοῦ τοῦ κομματιοῦ, μιὰ ἀλήθεια ποὺ θὰ γεννάει πικρὲς σκέψεις, φαντάζομαι, σ' ὅλες τὶς συμμαθήτριες τῆς *Μ. Π.* Νομίζω ὅμως ὅτι μιὰ τέτοια περιγραφή, ποὺ συσταίνει κακὰ τὸ σχολεῖο, εἶναι προτιμότερο ν' ἀποφευχθεῖ.—«Ὅταν ξέρει κανεὶς νὰ ζήσει» τοῦ *Ἠλ. Διαμαντίδη*. Κομμάτια συνδρομητῶν ἢ ἀγοραστῶν χωρὶς ψευδώνυμο δὲν δημοσιεύω δυστυχῶς. Ὁπωσδήποτε ὁ μῦθος εἶναι ἀδόκιμος στὴν ἐκτέλεσή του.—«Ὠφέλιμο βιβλίο» τῆς *Φιλομαθοῦς*. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο εἶναι γραμμένο αὐτὸ τὸ κομμάτι δὲν εἶναι λογοτεχνικός, ἔχει ὕφος — ἴσως νὰ φταίει καὶ τὸ ἀπόλυτα φιλολογικὸ θέμα του — περισσότερο μικρῆς διατριβῆς.—«Ἡ Κολοκύθα» τοῦ *Μαγεμένου Βασιλόπουλου*. Δὲν εἶναι ἄσχημα γραμμένο, παρὰ τὶς κάπως βαρειὲς ἐκφράσεις του ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Εἶναι ὅμως πολὺ μεγάλο γιὰ τὴ Σελίδα, γι' αὐτὸ προτιμῶ νὰ μοῦ στείλει τὸ *Μαγ. Β.* κάτι μικρότερο.—«Ζῆσε» τῆς *Ἀτιθάσσου*. Ἀκατάλληλο γιὰ τὴ Σελίδα, ὄχι γιὰ τὴν αἰσιοδοξία του, ἀλλὰ γιατὶ ἀκριβῶς ἡ παραίνεση αὐτὴ προϋποθέτει θητεία στὴν ἀπαισιοδοξία, ποὺ δὲν πρέπει νὰ ἔχει καμμιὰ θέση μέσα στὴ «Διάπλασι».—«Ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου» τοῦ *Μωϋσῆ Κ. Κωνσταντίνη*. Εἶναι μετάφραση ἀπὸ ἄρθρο ἐφημερίδας; Ἔτσι μοιάζει: πρόχειρη περιγραφή, ἀδούλευτο γράψιμο, κοινὸ λεξιλόγιο. Πάντως στάλθηκε τόσο ἀργὰ κι' ἀπὸ συνδρομητὴ χωρὶς ψευδώνυμο, ποὺ δὲ θὰ μποροῦσε, ὅσο καλὸ κι' ἂν ἦταν, νὰ δημοσιευθεῖ.—«Ἐνῶ διαβαίνει ὁ καιρὸς» τῆς *Ἴριδος*. Πολὺ μέτριο καὶ πολὺ μεγάλο. Ἀποφεύγετε αὐτὰ τὰ θέματα: χρειάζεται μεγάλη τέχνη γιὰ ν' ἀποδοθοῦν καὶ εἶναι, ἄλλωστε, πολὺ πένθιμα, ἀδικαιολόγητα, πάντα.—Θὰ συνεχίσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Μικρὴ Πεταλουδίτσα* (εὐχαριστῶ, τὸ φύλλο τὸ ἔστειλα). *Χρ. Παπαντωνίου* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ). *Μαγεμένο Βασιλόπουλο* (Λυσόχαρο ἔστειλα, τὴν ἀγγελία σου τὴν ἐδημοσίευσα, γιὰ τὸ κομμάτι σου θὰ δεῖς στὴν οἰκεία στήλη). *Μπέττυ Χατζῆ* (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια, ἐλπίζω νὰ ἡσύχασες τώρα ποὺ μὲ ξαναβλέπεις). *Γεώρ. Μαυρομμάτη* (μὴ στενοχωριέσαι, μπόρα ἦταν καὶ πέρασε, τὰ τελευταῖα φύλλα δὲν τὰ δώσαμε στὸ Πρακτορεῖο, πέρασε συνεπῶς ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου νὰ τὰ πάρεις). *Ὀδυσσέα* (χαριτωμένο τὸ γραμματάκι σου, ἀλλὰ καὶ πολὺ κουραστικό, φαίνεται βιαζόσουνα κι' ἦταν κακογραμμένο). *κ. Κ. Κατσάρκας* (ἡ μὴ ἀποστολὴ φύλλων ὀφείλεται σὲ καθυστέρηση, πιστεύω νὰ τὰ ἐλάβατε ἤδη, γιὰ τὰ καλά σας λόγια σᾶς εὐχαριστῶ. τὰ παιδιὰ πάντα μ' ἀνυπομονησία μὲ

περιμένουν). *Πρασινομάτα* (ἡ συνδρομή σου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐλήφθη). *Θρυλικὴ Ροδόπη* (φύλλα ἐστάλησαν). *Δοξασμένη Ἑλλὰς* (γιὰ τὸ κομμάτι σου θὰ δεῖς στὴν οἰκεία στήλη, ὁ κ. Ξενόπουλος σ' εὐχαριστεῖ). *Μαίρη. Μαύτα* (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου, τὰ χρήματα ἔλαβα κι' εὐχαριστῶ, γιὰ τὸ ψευδώνυμο θὰ δεῖς στὴ στήλη τῶν ἐγκρίσεων· τὴ *Φιλομαθῆ* τὴ θυμᾶμαι πολὺ καλά· ποτὲ δὲν ξεχνῶ τὰ παιδιά μου).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ 306ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ].

247. Δεξίγριφος

Πρῶτα μι' ἀντωνυμία,
Τυρὶ ἀπὸ πάνω δόσ'του
Καὶ νᾶσου, ὄχι ὁ Βάκχος
Μὰ κάποιος συνοδός του.

Ἴκαρος

248. Λογοπαικτικὸς Συλλαβόγριφος

Μὲ ὕφασμα, κλωστή, βελόνι
Ὁ καθένας θὰ τὴ φτιάξει
Ὅμως σὺ τὸ κατορθώνεις
Μὲ Α μόνο, κι' εἶσαι ἐν τάξει.

Γαλάξιος Οὐρανὸς

249. Μεταγραμματισμὸς

Κάποιος στὸ δρόμο τὸ φορεῖ
Σὲ συναντᾶ κι' ἀδιαφορεῖ...
Τ' ἀλλάζει ὁ Λύτης τ' ἀρχικὸ
Καὶ τώρα ἰδὲς τί ξαφνικό:
Στὸ δρόμο ποὺ σὲ συναντᾶ
Τὸ βγάζει καὶ σὲ χαιρετᾶ!

Πουλὶ τῆς Καταιγίδος

250. Ἀναγραμματισμὸς

Ἐκεῖ χιλιάδες χτίστες
Χτίζουν οὐρανοξύστες
Μὰ ὁ λύτης ἄνω κάτου
Τὰ κάνει ξαφνικὰ
Καὶ μέρη ἐρημικὰ
Βλέπει παντοῦ μπροστά του...

Πουλὶ τῆς Καταιγίδος

251. Δικτυωτὸν

* * * * * * * = Γεωμετρικὸν Σχῆμα
* * * *
* * * * * * * = Ἀρχ. Ἱστορικὸς λαὸς
* * * *
* * * * * * * = Νησὶς ποὺ ἔγινε πασίγνωστος τὸ 1946
* * * *
* * * * * * * = Λαμπρὸς Ἀστήρ

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Πουλὶ τῆς Καταιγίδος

252. Κρυπτογραφικὸν

1234567 = Τῶν ζωγράφων...
23621546 = Πόλις τῆς Πολωνίας
312121 = Καλλιτεχνικὸς ρυθμὸς
47662417 = Αὐτοκρ. τοῦ Βυζαντίου
512262417 = Ἰταλὸς ποιητὴς
623156746 = Τῶν ἱπποδρομίων...
7263656417 = Πολύτιμος λίθος

Ἴκαρος

253-257. Συμφωνόγριφος

Δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ὁσασδήποτε φορὰς ἐπαναλαμβανομένου μεταξὺ τῶν κάτωθι φωνηέντων τῶν ὁποίων ἡ σειρὰ εἰς ἕκαστον σωρὸν δύναται καὶ νὰ μεταβληθῆ, νὰ σχηματισθοῦν πέντε λέξεις:

ηαω, ωε, αυια, ειαυ, ωυια.

Ἴκαρος

258. Διπλῆ Ἀκροστιχὶς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἑξέχοντα Ρωμαῖον τὰ δὲ τρίτα... ἑξέχοντα Διαπλασιακόν:

1. Ἰχθύς, 2. Ἔχει τὰς ἐξαιρέσεις του, 3. Μυθικὸς ἀεροναύτης, 4. Κράτος τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, 5. Φωτεινὸν ἀτμοσφαιρικὸν φαινόμενον, 6. Θριαμβευτικὴ λέξις τῶν Ἑβραίων, 7. Περιβρέχεται ἀπὸ θάλασσαν.

Πουλὶ τῆς Καταιγίδος

259. Μικτὸν

ρβ - υωε - δλ - α - μ - ου - λπ

Μαῦρο Βέλος

260. Γρῖφος

τε
ὦς τε $\frac{1}{2}$ τε Ρ Μ Π
τε τε 11

Μαῦρο Βέλος

[Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἀπὸ βραβευθείσας Συλλογὰς τῆς Μικρῆς Τάξεως εἰς τὸν Διαγωνισμὸν πρὸς Σύνθεσιν Πνευμ. Ἀσκήσεων]·

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 16

108. Λαμία (λᾶ-μία).— 109. Μελάνι (μέ, λᾶ, νἰ).—110. Σχεδία-Σχερία.—111. Ὁ αὐλός, ἡ αὐλή.—112.

ΑΛΑΣ
ΑΣΤΟΣ
ΑΤΡΕΥΣ
ΑΛΕΞΙΟΣ
ΑΡΚΑΔΙΟΣ
ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

113. ΓΟΜΑ (Γιῶρ-ΓΟ ΜΑς τὴ δίνες...). — 114. Ν—ΡΣΤΝ=*Λέων Ἀριστεύειν* (Νέρων, Ρώμη, Στιος, Τίγρης, Νότος).— 115. Περασμένα - ξεχασμένα. — 116. Ὁ παθὼς μαθός. — 117. *Σοφὸν τὸ σαφὲς* (σ' οφ ὄν τό, σ' αφ ἐς).

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 1947

ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ:

Γρηγορίου Ξενοπούλου: «Σᾶς ἀσπάζομαι, Φαίδων». Ἕνας μεγάλος τόμος μὲ τὶς ὡραιότερες «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολὲς» τῆς «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ», μὲ πρωτότυπες εἰκόνες - ἀρχικὰ τοῦ ζωγράφου Εὐαγγ. Σπυρίδωνος.

Δανάης Τσουκαλᾶ: «Τὰ Παραμύθια τῆς Νεφέλης». Ἕνας μεγάλος τόμος ἑλληνικῶν παραμυθιῶν μὲ πλουσιότατη εἰκονογράφηση, ἀρχικά, καὶ ὀκτὼ ὁλοσέλιδες εἰκόνες χρωματιστὲς ἐκτὸς κειμένου, τοῦ ζωγράφου Εὐαγγ. Σπυρίδωνος.

Πηνελόπης Δέλτα: «Ἡ Ζωὴ τοῦ Χριστοῦ». Ἕνας μεγάλος τόμος, ὁ τελευταῖος τῆς σειρᾶς τῶν «Παιδικῶν Σελίδων» τῆς Συγγραφέως τοῦ «Καιροῦ τοῦ Βουλγαροκτόνου» καὶ τῶν «Μυστικῶν τοῦ Βάλτου». Σὲ δύο ἐκδόσεις, ἁπλὴ καὶ πολυτελῆ.

Alexandre Dumas: «Ἡ Μαύρη Τουλίπα». Μυθιστόρημα. Μετάφραση Μιχ. Δ. Στασινόπουλου. Μὲ πλουσιότατη εἰκονογράφηση. Σελίδες 216.

G. Chandon: «Ἱστορίες ἀπὸ τὸ Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Θέατρο». Μεγάλα διηγήματα ἀπὸ τὸν Αἰσχύλο, τὸν Σοφοκλῆ, τὸν Εὐριπίδη καὶ τὸν Ἀριστοφάνη. Διασκευὴ Ἔφης Φερεντίνου. Μὲ πλουσιότατη εἰκονογράφηση. Σελίδες 224.

Jack London: «Μόϊκελ, τὸ Σκυλὶ τοῦ Τσίρκου». Μυθιστόρημα. Μετάφραση Ἑλένης Σαμίου. Μὲ πλουσιότατη πρωτότυπη εἰκονογράφ. Ε. Σπυρίδωνος. Σελ. 240.

Manfred Kyber: «Ὁ Ποντικοχορός». Τρεῖς χαριτωμένες ἱστορίες ζώων. Μετάφραση Λεωνίδα Μόσχου, μὲ 47 πρωτότυπα σχέδια Εὐαγ. Σπυρίδωνος. Σελ. 56

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΑΣ, ΔΕΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΔΕΤΑ

Τυπογραφεῖον ΣΕΡΓΙΑΔΗ. Γερανίου 9, Ἀθῆναι

Η ΜΑΡΙΑ, Η ΠΟΠΗ ΚΙ' ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'.

— Αὔριο τὸ πρωΐ, μπροῦμε νὰ κάνουμε ἀλλιῶς;

—Ἐλᾶτε τώρα νὰ κάνουμε μιὰ βόλτα, εἶπε ἡ γιαγιὰ στὰ παιδιά.

Τοὺς πῆγε καὶ σεργιάνισαν τὸ κτῆμα. Τί ἀπέραντο ποὺ ἦταν! Ὅταν περπατοῦσε ἕνας γιὰ πρώτη φορά, μποροῦσε καὶ νὰ χαθεῖ. Ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη δὲν μποροῦσες ν' ἀκούσεις τί φώναζαν στὴν ἄλλη. Μόνο οἱ πατατιές, ὅταν τὶς ξερρίζωναν, γιὰ νὰ τελειώσουν σὲ μιὰ μέρα, χρειάζονταν καμμιὰ δεκαριὰ ἀνθρώπους. Καὶ τὸ σπίτι, κι' ὁ λαχανόκηπος, κι' οἱ διάδρομοι, καὶ τὰ πεῦκα στὴν ἀπάνω μεριά, καὶ τὰ δέντρα, καὶ τὸ ἀμπέλι, πῶς πιὰ νὰ μὴ δείχνουν ἀπέραντο τὸ κτῆμα;

— Γιαγιά, ὑπάρχουν καὶ πιὸ μεγάλα κτήματα ἀπ' αὐτό; ρωτοῦσαν τὰ κορίτσια.

Ἡ γιαγιὰ γελοῦσε πάλι καὶ τοὺς ἔλεγε:

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ἕνα μικρὸ κτῆμα, δὲν περνάει τὰ δέκα στρέμματα.

Ἡ Πόπη ἀποροῦσε:

— Καὶ σὰν πόσα στρέμματα εἶναι ὅλος ὁ κόσμος, γιαγιά;

— Πολλά, καημένη, πετάχτηκε ἡ Μαρία. Δὲ θά 'ναι κοντὰ δέκα χιλιάδες — ἢ λέω πάρα πολλὰ γιαγιά;

—Ὁ κόσμος εἶναι ἑκατομμύρια, πολλά, ἑκατομμύρια στρέμματα, παιδιά. Μὰ ἀφῆστε τα τώρα αὐτά, ἄλλη ὥρα ρωτᾶμε τὸν παπποῦ ποὺ ξέρει πολλὰ πράματα ἀπὸ τὰ βιβλία. Τώρα νὰ γυρίσουμε πίσω, γιατὶ θὰ φᾶμε σὲ λίγο. Εἶστε κουρασμένες καὶ πρέπει νὰ κοιμηθεῖτε νωρίς. Κι' αὔριο πιὰ θὰ μάθετε καὶ τὴν ἔκπληξη τοῦ παπποῦ —τὴν ξεχάσατε;

— Πᾶμε, πᾶμε! φωνάξανε μαζὶ καὶ τὰ δυὸ κορίτσια. Ὠλαλά!

***

Ἂν δὲν ἦσαν κουρασμένες, δὲ θὰ μποροῦσαν νὰ κλείσουν μάτι ἀπὸ τὴν ἀγωνία, ἡ Μαρία καὶ ἡ Πόπη. Μὰ τὸ ταξίδι καὶ ἡ συγκίνηση τὶς ἔκαναν νὰ μὴν προλάβουν νὰ πέσουν στὰ κρεββατάκια τους. Ἔδωσαν ἀπὸ δυὸ φιλάκια στὸν παπποῦ καὶ στὴ γιαγιά, μὰ μεταξύ τους δὲν πρόφταναν νὰ ποῦνε λέξη.

Εἶναι τόσο ὄμορφος ὁ ὕπνος στὴν ἐξοχή! Ξύπνησαν νωρίς, μόλις ἄρχισαν τὰ κουκουρίκου τους τὰ πουλερικά. Πῆγαν πρῶτα στὸ παράθυρο. Πόσο εἶχε ἀνεβεῖ ψηλὰ κιόλας ὁ ἥλιος! Κόντευε νὰ χαϊδέψει ὅλες τὶς κορφὲς τῶν δέντρων. Σὲ μιὰ γωνιὰ ἦταν ξαπλωμένος καὶ λιαζόταν ὁ σκύλος, ὁ Ἀράπης. Ἦταν θεώρατος καὶ τὰ ξένα παιδιὰ τὸν φοβόνταν. Μὰ κατὰ βάθος ἦταν πολὺ καλὸς καὶ μὲ τὰ δυὸ κορίτσια ἔκανε ἐξοχη παρέα. Νά κι' ὁ παπποὺς ποὺ πήγαινε πέρα.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

Ο ΠΙΠΗΣ, ΤΟ ΒΑΖΟ ΚΑΙ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ